

CATALUNYA RELIGIÓ

EDICIÓ MENSUAL IMPRESA GRATUÏTA | TOTA L'ACTUALITAT A WWW.CATALUNYARELIGIO.CAT

El caputxí Eduard Rey, nou president de la Unió de Religiosos

CHRISTUS VIVIT

L'exhortació del papa als joves en 75 cites

ACCIÓ SOCIAL

Isabel Torras: "Tots som famílies potencialment vulnerables"

POLÍTICA

Les religions demanen respecte i reconeixement als polítics

SUMARI

15 ISLAM

“L’esperit d’Assís ha penetrat en el món islàmic” | PÀG. 15

Diego Sarrió: “El 95% del que han escrit els cristians dels musulmans i viceversa, ha estat polèmic” | PÀG. 18

31 ACCIÓ SOCIAL

Isabel Torras: “Tots som famílies potencialment vulnerables” | PÀG. 34

Càritas inaugura a Barcelona la casa d’acollida Mossèn Pere Oliveras | PÀG. 31

10 anys d’agermanament de Sant Joan de Déu i l’Escola d’Infermeria de Mabesseneh | PÀG. 31

Arrels Sant Ignasi inicia la celebració del seu 25è aniversari | PÀG. 31

47 JOVES

Exhortació ‘Christus Vivit’ | PÀG. 47

Els joves i el món laboral, per Carles Muñíz | PÀG. 57

SUMARI

4 VIDA RELIGIOSA

El caputxí Eduard Rey, nou president de la Unió de Religiosos de Catalunya | PÀG. 4

Màxim Muñoz: "La vida religiosa està cridada a col·laborar" | PÀG. 8

38 RELIGIONS

Les religions demanen respecte i reconeixement als polítics | PÀG. 38

40 EDUCACIÓ

Deu anys del somni de FEDAC, el somni d'educar | PÀG. 41

Pere Borràs demana a l'IQS "posar els talents a favor d'un món millor" | PÀG. 44

29 DONES I ESSLÉSIA

Homes als òrgans de decisió de l'Església, dones a la base | PÀG. 29

59 TECNOLOGIA

Bisbe Vadell: "L'Església està preparada pel món digital" | PÀG. 59

El caputxí Eduard Rey, nou president de la Unió de Religiosos de Catalunya

Els religiosos i les religioses de Catalunya van escollir dimecres 20 de març fra **Eduard Rey** nou president de la Unió de Religiosos de Catalunya (URC). Eduard Rey és el provincial dels Caputxins de Catalunya i Balears. El nou president relleva el claretià **Màxim Muñoz** que ha estat president de la URC els darrers vuit anys. L'elecció és per a un període de quatre anys.

La 80a Assemblea de la URC, que ha tingut lloc a l'edifici del Seminari Conciliar de Barcelona, també ha renovat dos membres de la Junta Directiva. Han estat escollits la germana **Maria Rosa Masramon**, provincial de les Dominiques de l'Anunciata de Catalunya i Balears, i el pare **Llorenç Puig**, delegat permanent de la Companyia de Jesús a Catalunya. Des de la creació de la URC, el 1980, la seva Junta és paritària.

Nascut a Barcelona el 1977, Eduard Rey va entrar als caputxins amb 19 anys i va professar el 1998. Va fer els estudis de teologia a Barcelona, en l'especialitat de moral. Durant dotze anys ha estat mestre de novicis al convent dels caputxins d'Arenys de Mar, població on ha desenvolupat els darrers anys gran part de seva activitat pastoral. El 2017 va ser escollit Arenyenc de

l'Any. El juliol de 2017 els caputxins el van escollir provincial de Catalunya i Balears.

La Unió de Religiosos de Catalunya està formada pels responsables de les congregacions i instituts de vida religiosa presents a Catalunya. Celebra dues assemblees cada any i impulsa el treball conjunt entre els religiosos, la formació compartida i la seva aportació a la societat.

La junta directiva ha quedat formada per fra Eduard Rey, caputxí (president), la germana Rosa Masferrer de les Religioses de Sant Josep de Girona (vicepresidenta); i com a vocals el pare **Eduard Pini**, de l'Escola Pia de Catalunya, la germana **Mercè Arimany**, de les Hospitalàries de la Santa Creu, la germana Maria Rosa Masramon, Dominica de l'Anunciata, el pare **Llorenç Puig**, jesuïta, i el germà marista **Lluís Serra** com a secretari general.

"Hi ha hagut coses que es van fer malament, hem d'acceptar-ho"

Fra Eduard Rey, al final de l'Assemblea, va agrair la dedicació del pare Màxim Muñoz, sobretot "per representar-nos a tots i per crear pont en-

tre nosaltres, amb l'Església i amb la resta de la societat".

També es va referir a l'actualitat recent que afecta l'Església. Rey va lamentar que ara, mirant enrere, massa vegades es veu com "es va buscar més evitar l'escàndol públic que protegir les persones". Per això, sobre els casos del passat, "a la nostra generació ens toca purificar". "Hi ha hagut coses que es van fer malament, hem d'acceptar-ho. I ho hem de fer de cor i amb valentia, perquè la covardia també és un pecat", va explicar.

El nou president de la URC va expressar l'esperança que ara, "quan el mal es fa visible, pugui començar una cosa nova: el bé pot entrar amb més força. Es tracta de tornar a escoltar a Jesús, que diu 'convertiu-vos, el Regne de Déu és a prop'".

Comiat de Màxim Muñoz

El pare Màxim Muñoz ha estat president de la URC durant dos mandats de quatre anys, el període permès pels estatuts, i ha format part de la junta durant els darrers tretze anys. En la darrera

intervenció davant l'Assemblea va agrair totes les persones que han col·laborat en la junta els darrers anys i, especialment, la tasca dels secretaris generals, anteriorment el marista **Antoni Salat**, i actualment el marista Lluís Serra. Muñoz va destacar l'aportació a la societat que realitzen avui els religiosos i les religioses, però va recordar que "en l'àmbit social i cultural actual, la vida religiosa, tindrà més importància per la qualitat del nostre testimoni personal i comunitari que potser per les nostres grans obres". Una part d'aquest testimoni també passa per "ser instruments de diàleg i de comunió".

La part de reflexió de l'Assemblea va comptar amb una conferència del pare dominic **Jesús Antonio Díaz**, vicepresident de la Conferència Espanyola de Religiosos (CONFER). La intervenció va destacar el sentit que continua tenint la vida consagrada. També la sintonia amb les demandes del **papa Francesc**: "On hi ha religiosos i religioses hi ha d'haver alegria, un goig que doni resposta al sofriment humà".

En la part informativa, es va explicar com s'està preparant el Fòrum de la Vida Religiosa que s'ha previst pel 2020 coincidint amb els quaranta anys de la creació de la URC. En l'Assemblea també va intervenir **Jaume Castro**, responsable de la Comunitat de Sant'Egidio, per explicar la tasca que duen a terme amb corredors humanitaris per a refugiats que promouen a diversos països. El projecte està aturat pel

govern espanyol, però diverses comunitats religioses ja s'han ofert per col·laborar-hi. A Itàlia, el 25% de les persones acollides ho han estat per congregacions religioses.

UNIÓ DE RELIGIOSOS DE CATALUNYA

DÉU A BARCELONA

Sis alcaldables i el fet religiós

de Paris Grau Garceran i Jordi Roigé i Solé

Què pensen els candidats i candidates a l'alcaldia de Barcelona sobre el fet religiós? I sobre les mesquites o la Sagrada Família?

Segons el seu parer, les festes religioses han de marcar el calendari laboral? La fe és un fet públic o privat?

En vols saber més, dels candidats? Envia un e-mail a deuabarcelona@animaset.cat

***claret**
EDITORIAL

animaset
media i comunicació

www.claret.cat

PARIS GRAU GARCERAN / JORDI ROIGÉ I SOLÉ

DÉU A BARCELONA

Sis alcaldables i el fet religiós

*claret animaset

Màxim Muñoz: “La vida religiosa està cridada a col·laborar”

El claretià **Màxim Muñoz i Duran** (1958, Zarza-capilla, Badajoz) ha tancat una etapa de dotze anys a la junta directiva de la Unió de Religiosos de Catalunya. El caputxí **Eduard Rey** va ser elegit el 20 de març com a nou president d'aquest òrgan de coordinació i formació de la vida consagrada a Catalunya. Muñoz va ser-ne primer vocal (2006), després vicepresident (2007) i el 2011 va agafar el relleu a la teresiana **Maria Cristina Martínez** com a president. El 2009 va ser reelegit. Muñoz valora amb agraïment aquest servei, que ha viscut en consonància amb el carisma claretià.

“La identitat claretiàna fa opció pel servei a la vida religiosa en les seves línies de treball”, explica Màxim Muñoz. No és casual, per tant, que la província dels missioners claretiàns de Cata-

lunya hagi apostat fort tots aquests anys per la URC. “Els claretiàns són referents en la formació sobre vida religiosa”, diu. A banda, trobem d'altres presidents claretiàns en òrgans eclesials de representació religiosa, estatals o regionals, en diferents països: n'hi ha hagut a la CONFER d'Espanya, al País Basc i també a Portugal.

La formació d'agents d'evangelització

El pare sant **Antoni Maria Claret** ja va col·laborar en algunes fundacions, com vedruna o les adoratrius, per ajudar-les en les constitucions a explicitar el carisma. “També com a confessor de la reina **Isabel II** va fer moltes gestions per afavorir el reconeixement civil de les congregacions”, apunta Màxim Muñoz. “En la seva tasca missionera tenia com a prioritat les missions

populars, adreçades al poble; però va tenir molta preocupació pels agents d'evangelització: els capellans, perquè tinguessin estris, feia exercicis, i publicacions perquè poguessin predicar millor, i els religiosos i religioses, a les què predicava sovint". La formació d'agents d'evangelització també és molt propi del pare Claret i dels claretians.

Una inquietud que els darrers temps s'ha concretat amb diferents serveis. Per exemple, els instituts especialitzats en vida religiosa que els claretians tenen a Roma, Madrid, Bangalore (Índia), Manila (Filipines) i Abuja (Nigèria). Ara mateix se n'està engegant un a Centreamèrica. Ofereixen màsters, llicències i doctorats en teologia de la vida religiosa, cursos de formació per a religiosos i religioses i esdeveniments anuals com simposis, congressos o setmanes temàtiques. A més dirigeixen des de Madrid la revista *Vida Religiosa* que ha celebrat 75 anys i que arriba a moltes comunitats, i també una editorial especialitzada en vida religiosa, Publicaciones Claretianas. Tenen també a Roma l'Institut Jurídic, especialitzat en el dret canònic relacionat amb els religiosos, que publica una revista sobre aquesta temàtica.

Amb motiu del tancament d'aquesta etapa com a president de l'URC, Màxim Muñoz explica en aquesta entrevista les grans apostes d'aquesta entitat i els reptes que ha d'encarar a partir d'ara.

Com valora aquest temps a la junta directiva de la URC?

En faig una valoració realment positiva, sobretot per estar en contacte amb la vida religiosa de diverses maneres, d'entrada a la junta: un espai de compartir reflexions, de tirar endavant projectes, amb un clima molt positiu; vas coneixent els diversos carismes, cadascú té el seu tarannà i aporta les seves coses.

De cara a les congregacions, la representació de la URC implica entrar en contacte amb elles per diversos motius com aniversaris, capítols... T'adones de la riquesa que hi ha, de totes les tradicions que cada congregació, els projectes que tiren endavant.

De cara enfora, representes la URC a diversos actes i institucions, per una banda et sents satisfet com a religiosos d'estar a l'entramat cultural i

social del país, intentes també donar a conèixer i que es tingui en compte la vida religiosa en aquests àmbits; i després les relacions amb persones i institucions. Ha estat també un enriquiment personal, de contacte i col·laboració.

La vida religiosa té gaire influència en la societat?

Jo crec que sí, i molta. De fet està ficada en diverses iniciatives i xarxes amb entitats cristianes i no cristianes que estan en la mateixa línia de valors. Potser on es veu més és en l'àmbit social, però també ho està en l'àmbit cultural.

Posi'n exemples.

Hi ha institucions fortes, monestirs com el de Poblet o Montserrat. A nivell universitari, totes les iniciatives de la Universitat Ramon Llull, la Facultat de Filosofia i Teologia, la connexió amb fundacions com la Joan Maragall. En línia de reflexió més social, Cristianisme i Justícia. També les propostes de cases d'espiritualitat, des de cursets, tallers... Veus que la vida religiosa fa una aportació que va més enllà de la vida interna, que té una gran influència.

La Unió de Religiosos treballa per fer visibles aquestes aportacions?

Sí, intentem fer-ne ressò, del valor que té la vida religiosa. És molt significatiu que s'atorguin molts premis i distincions a persones i col·lectius que són de vida religiosa. El mateix premi Memorial Cassià Just, impulsat per la Direcció General d'Afers Religiosos, que ja és significatiu que porti el nom d'un religiós, Creus de Sant Jordi, a nivell col·lectiu i personal... La vida religiosa genera persones i iniciatives que tenen un impacte a nivell social. Tots aquests anys de treball per mi també han sigut una gran riquesa, a nivell personal, els contactes, les reflexions, les presències. És un mar immens. Jo ja he desistit de conèixer-ne tots els detalls [riu]. És una selva!

Parli'ns dels reptes de la vida religiosa. Què els preocupa i els ocupa?

Aquests anys hem constatat amb preocupació la baixada de vocacions i el tancament d'un bon nombre de comunitats. Ens interroga com serà el futur, el mapa que està quedant de la vida religiosa. El repte aquí és com viure de

forma evangèlica i lúcida aquest moment, no només com una pèrdua o enyorança, sinó com oportunitat per créixer en confiança i discernir millor noves formes de presència.

De fet hi ha un gran nombre de congregacions que estan fusionant províncies...

Sí, i ens preocupa l'impacte que aquestes reestructuracions estant tenint a Catalunya. Hem intentat sortir al pas amb què no s'afebleixi l'arrelament a Catalunya, promovent la figura d'un delegat permanent. Catalunya té una realitat eclesial, cultural, social i lingüística pròpia. La presència de la vida religiosa i les congregacions ha de tenir un rostre concret i permanent, amb certes competències, que sigui l'interlocutor per diverses instàncies, eclesials i també amb l'administració.

Els preocupa l'arrelament de la vida religiosa a la nostra terra?

Certament considerem molt important l'arrelament, la inculturació, i l'encarnació de la vida religiosa a Catalunya. Els qui són destinats aquí, la seva vida i missió ha de tenir en compte la re-

alitat i peculiaritats d'aquí. En aquest sentit, una iniciativa que ha estat laboriosa però interessant, ha estat oferir un taller adreçat a gent d'altres cultures perquè sàpiguen sobre la història, la llengua, l'Església, la religiositat, la URC... La majoria de vegades han estat persones que venien d'altres continents. No és un tema polític, sinó pastoral.

Com està quedant el mapa de la vida religiosa que comentava abans?

Cada congregació està fent aquests tancaments i reestructuracions d'acord als seus criteris. Això dona un mapa de comunitats més disperses i allunyades, els tancaments són aquí i allà; les comunitats estan també més allunyades del centre. Alguns tenen la cúria a Madrid o en altres estats... Les trobades de reflexió, pregària, convivència amb persones que potser no són de la pròpia congregació és una forma de donar-se suport i sentir-se acompanyades. De fet hi ha quatre o cinc col·lectius que es troben de forma molt fidel, per pregar, sopar junts... Com per exemple les comunitats del Raval. Però en la col·laboració hi ha molt de camí a recórrer. La vida religiosa està cridada a col·laborar.

Aquesta col·laboració, ha estat un dels objectius d'aquests anys?

Efectivament i crec que s'ha avançat molt en la consciència de que hem de col·laborar entre nosaltres. Que jo conegui, tampoc no és que hagin augmentat gaire les iniciatives institucionals... Les que em consten són de fa anys. L'escola Cintra continua com una escola realment única, un projecte educatiu molt personalitzat en casos de molta dificultat, una associació d'una vintena de congregacions, que també hi aporten econòmicament. Després hi ha coses més petites, com Saó, al Prat, que treballen amb adolescents i joves en risc d'exclusió, amb tres congregacions: teresianes, concepcionistes i maristes. També hi ha Mambré...

La Fundació Benallar ha estat assumida per una fundació dels escolapis, però continua funcionant gràcies a la col·laboració intercongregacional: pel que fa al voluntariat, el funcionament i els pisos per afavorir habitatge social i vincles d'integració social, laboral.

I les relacions amb d'altres organismes eclesials?

També hem treballat la vinculació de la URC a nivell d'Església de Catalunya i amb els diferents bisbats. Déu n'hi do el bon clima que hi ha. Hem fomentat les trobades cada dos anys de la Conferència Episcopal Tarraconense amb la junta directiva de la URC i altres convidats; després hi ha el Secretariat Interdiocesà de Relacions Bisbes i Religiosos (SIRBIR), en el qual hi ha el bisbe responsable, el president i vicepresidenta de la URC, el secretari general de la URC i el delegat de vida consagrada i els dos bisbes metropolitans -de Barcelona i Tarragona-. Es troben tres vegades al mes. Comparteixen temes rellevants de la URC i de la Tarraconense.

Els resulta fàcil?

Les relacions bisbats-vida religiosa sempre estan amb una certa tensió, són realitats amb paràmetres diferents, també jurídicament. Això des del Concili Vaticà II s'ha millorat bastant, més que dir que hem d'avançar crec que és una tensió que és bo que es mantingui, perquè aquí hi ha la riquesa, però s'ha de trobar la manera d'entrada, de com no ens ignorem mútuament, sinó que ens tenim en compte en tot el que programem. Aquí la gran diferència... Com a

congregacions ens aniria millor implicar-nos en projectes a nivell de Catalunya: hi ha bisbats on una congregació només té una comunitat. Col·laborar en un programa diocesà no és el mateix que fer-ho a nivell de Catalunya. Nosaltres també tenim una altra manera de funcionar, de fer els projectes, segons el nostre carisma, que se'ns ha de respectar.

Cada organisme té les seves prioritats?

La tendència és que nosaltres vivim amb els nostres projectes i criteris, i el bisbat té els seus. És qüestió d'anar veient en quines instàncies ens trobem. Un exemple positiu ha estat el pla pastoral diocesà de Barcelona, des de la URC hem animat a participar-hi i se'ns ha escoltat. És ajudar a tenir una mentalitat més oberta: un bisbat és tota la realitat eclesial, hi ha parròquies, religioses, instituts seculars, associacions de tota mena... L'Any de la Vida Consagrada va ser un moment important en aquest sentit.

Més línies de treball i preocupacions?

Els casos d'abusos a menors ens han sacsejat profundament, és un tema de preocupació.

Déu n'hi do el que hem treballat, fins i tot quan no hi havia pressió mediàtica, portàvem molts anys treballant-ho. Hem avançat molt en la conscienciació, també amb les congregacions implicades. Queda molt de camí a fer. Hem de trobar mecanismes pràctics, concrets, amb els quals podríem fer coses conjuntes. Sobretot ara que no sabem les coses en teoria, sinó que ens ho hem trobat en les congregacions.

Sobre protecció de menors, hi ha hagut treball compartit a nivell d'Església?

Hi ha hagut un petit equip amb participació de l'Escola Cristiana, la Tarraconense i la URC. És un drama que ens interpel·la fortament. Tenint en compte que afecta tota l'Església, dins nostre, en les institucions que portem, i les escoles són les més afectades.

Veiem una certa injustícia en la utilització que se'n fa, però s'ha d'assumir. S'està treballant molt, les institucions educatives en aquest camp especialment, però és una cosa que et destrossa tot el treball fet. I sap molt greu. Són diversos fronts i has de saber molt bé on posar l'accent. Encara que siguem molt crítics amb

els mitjans, la part positiva és que les víctimes avui poden explicar-ho amb més facilitat que anys enrere.

Ens podríem posar a la defensiva i això faria despistar una cosa important: que s'ha produït una infidelitat als propis compromisos i de manera bastant escandalosa amb coses que no s'haurien d'haver fet. Cal reparar el mal fet i treballar la prevenció. Si avui hi hagués algun cas, tenim eines suficients per detectar-lo i actuar d'una forma immediata i clara.

De vegades costa explicar-se de portes enfora. Abans parlava de la necessitat de donar a conèixer el vostre estil de vida. Com ho feu?

Fa anys ja que intentem donar a conèixer la vida religiosa als mitjans de comunicació. Per exemple, aprofitar que ve un general o una general d'una congregació, facilitar una entrevista a TV3, o a *La Vanguardia*... També amb motiu de l'Any de la Vida Consagrada es van donar molts testimonis. I tenim també l'Informatiu Horeb, una publicació molt valorada, perquè té molta informació de la vida religiosa. I el que

estem treballant ara és el web i les xarxes socials. Ens ha interessat positivament: som una vida de contrast, hem d'oferir un testimoni de vida personal, però també informar de les iniciatives que fem.

Ja per acabar, i recuperant l'accent claretià del seu servei a l'organisme que ha presidit fins ara: quina importància té la formació a la Unió de Religiosos de Catalunya?

Ja portem molts anys organitzant un curs amb molta qualitat per a novicis i novícies, en general els que hi participen són de fora Catalunya, tenim un grupet que en dos anys presentem professorat amb formació cristiana, vida religiosa, maduresa humana... En la formació permanent, cada dos mesos tenim unes jornades amb ponents d'una gran vàlua que ofereixen unes temàtiques molt obertes que obren horitzons i ajuden a situar-se en aquesta cultura i aquest món.

L'escola que suma

Un servei d'interès públic i d'iniciativa social, amb més de 700 escoles, on s'acompanya les famílies i els seus fills i filles en tot el procés educatiu, des de la diversitat d'opcions i propostes pedagògiques. Fem que l'educació a Catalunya sigui més plural, més diversa i més innovadora.

Carles Llinàs, nou degà de la Facultat de Filosofia de Catalunya

Nomenat pel cardenal Joan Josep Omella, Llinàs (Barcelona, 1963) substitueix el doctor **Jaume Aymar**, que ha ocupat el càrrec en els dos triennis precedents. És professor a la Facultat de Filosofia de Catalunya (FFC) i n'ha estat vicedegà durant gairebé quinze anys. Darrerament ha investigat i fet docència sobre les dimensions lògiques, metafísiques, epistemològiques, teològiques i polítiques de diversos pensadors dels segles XIX i XX. | **ATENEU UNIVERSITARI SANT PACIA**

Salesians Sarrià rep la certificació d'Innovació Pedagògica

Concedit pel Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, reconeix els projectes consolidats que han transformat i millorat la qualitat del sistema educatiu i busca consolidar les diferents experiències innovadores que tinguin un impacte positiu en els alumnes, a les escoles, a l'entorn i en el sistema educatiu. **José Abascal**, director del centre assenjala "un procés planificat de renovació pedagògica en la Formació Professional que respon a l'evolució social i educativa dels últims anys". | **SALESIANS**

Maristes: "La nostra política de protecció a la infància és eficaç, transparent i útil"

El coordinador de l'Equip de Protecció de la Infància de Maristes Catalunya, **Raimon Novell**, explica en aquesta entrevista els eixos de la política de protecció de la infància de Maristes. La víctima al centre, per ajudar-la a fer un procés de sanació. La formació d'educadors, i de nens i nenes, per empoderar-los i donar-los eines perquè puguin reclamar els drets que els pertanyen. I un pas endavant: engegar el procés perquè una empresa certificadora externa pugui dir que la política de prevenció i protecció de Maristes Catalunya és eficaç, transparent i útil. | **MARISTES**

“L’esperit d’Assís ha penetrat en el món islàmic”

Històrica visita. Així han qualificat la gran majoria de mitjans de comunicació el viatge apostòlic del **papa Francesc** als Emirats Àrabs que va tenir lloc del 3 al 5 de febrer de 2019. Però, vist amb unes setmanes de perspectiva, quina és l’anàlisi d’aquesta històrica trobada i quins són els punts importants que es deriven del document signat entre el Gran Imam sunnita d’Al-Azhar, **Ahmed Al-Tayeb**, i el papa Francesc?

La Comunitat de Sant’Egidio juntament amb la Delegació de Diàleg Interreligiós de l’Arquebisbat de Barcelona, la Federació del Consell Islàmic de Catalunya (FCICAT) i la Unió de Comunitats Islàmiques de Catalunya (UCIDCAT) van organitzar dimecres 13 de març una jornada d’estudi i reflexió sobre el tema.

“Tos vam quedar parats pel significat de la visita de Francesc als Emirats Àrabs”, va afirmar el director general d’Afers Religiosos de la Generalitat de Catalunya, **Marcel·lí Joan**. Joan apunta el nou pas entre islam i catolicisme que el viatge suposa, però reconeix que encara manca “perspectiva històrica per veure tota la rellevància d’aquest viatge”.

Un viatge, el primer d'un pontífex a la península aràbiga, que va ser seguit arreu del món amb expectació i perplexitat. "Per què els Emirats Àrabs?", es va preguntar el responsable de Sant Egidio a Barcelona, **Jaume Castro**. I va assenyalar alguns punts que **Andrea Riccardi**, fundador del moviment de Sant Egidio, va expressar aquests darrers dies. La necessitat "de trobar interlocutors en l'islam", i sobretot fer-ho en la figura de l'imam el-Tayeb, és el punt clau per a Castro.

L'esperit d'Assís

Castro va recordar que el papa Francesc durant el viatge va utilitzar paraules potents com 'fraternitat'. "El Papa ha desterrat el concepte de violència en el cor del món musulmà", i ha demanat alhora "viure com a germans". Una petició del pontífex que neix de l'esperit d'Assís, la trobada anual que va impulsar el papa sant **Joan Pau II** l'any 1986, i que ininterrompudament s'ha continuat organitzant.

Per a Castro el viatge als Emirats Àrabs és un clar exemple que "l'esperit d'Assís ha fet penetrar en l'islam una obertura", i un exemple

dels molts que ja es viuen a casa nostra "quotidianament als nostres carrers".

Però el document signat per tots dos representats religiosos és paper mullat com van apuntar

algunes persones i mitjans de comunicació? Quina és, doncs, l'eficàcia de trobades com la d'Abu Dhabi? Les llavors, recordava Castro, "requereixen paciència i temps". El document denuncia la violència i la guerra associades a les re-

ligions, “missatges que fa molts anys que s’escolten, i que fan constatar que en els Emirats Àrabs l’Esperit d’Assís ha penetrat en el món islàmic”.

El president honorari de la Fundació Joan Maragall, **Antoni Matabosch**, va encarregar-se de clarificar el context històric i alguns dels fets que històricament s’han viscut i que fan d’aquesta trobada un gran pas endavant. Matabosch va reconèixer que “hem d’acceptar la història i purificar la nostra memòria històrica” ja que si no es reverteix, va afirmar, “no es pot fer diàleg”. Matabosch advoca per crear una nova memòria històrica, “tots tenim la culpa de certes coses, cal crear un nou clima en una nova època”.

El document, per al sacerdot, “és un intent per canviar la història i començar una fraternitat i un acostament”. És un fet important, explica, “i si en parlem, esdevindrà fet històric”.

Les idees bàsiques del document es basen en l’afirmació que tots els éssers són creats iguals en drets i lliures, “amb una dignitat intrínseca”.

Matabosch va explicar que tots els éssers estem cridats “a ser persones humanes, a tenir drets i deures envers Déu, i amb una responsabilitat afegida amb la vida, amb la natura i envers les altres persones”, tal com indica el títol del document, ‘La fraternitat humana’.

La culminació d’anys de diàleg

Per a **Mohamed Halhoul**, portaveu del Consell Islàmic i Cultural de Catalunya i secretari general de la Federació Islàmica de Catalunya, la trobada als Emirats Àrabs és “exemple del que ja es fa i es viu aquí envers el diàleg”. Halhoul va posar com a exemple el Grup de Treball Estable de les Religions (GTER). “Les nostres religions són font de valors”, va dir. També va recordar que el profeta Muhàmmad afirma que ‘qui sigui enemic d’un cristià no podrà ser deixeble del Profeta’. “També l’islam parla de diversitat i totes les escoles parlen sempre de les minorïes”, va afirmar Halhoul.

La trobada històrica a Abu Dhabi és per a Halhoul “la culminació d’un diàleg que es va inici-

ar l’any 2013 entre la Santa Seu i el món musulmà”. Va remarcar també altres gestos del papa Francesc cap a la comunitat musulmana com la tradicional felicitació del Ramadà, la visita a Jordània i Egipte, o al viatge al Marroc de finals del mes de març.

El director del Secretariat Diocesà de Relacions Interreligioses de l’arquebisbat de Barcelona, **Joan Hernández**, va finalitzar la sessió remarcant que sovint el papa Francesc parla “per a creients i no creients”. Va recordar així que les primeres paraules que va dir el pontífex als Emirats van ser ‘as-salamu alay-kum’. “El Papa va sortir a l’encontre i va anar fins a Abu Dhabi per trobar l’altre”.

Hernández va cloure recordant que el Papa també fa una crida a tothom “per anar plegats a l’arca de la fraternitat i per habitar en una casa comuna”. Tots som iguals, va dir, “i cal acceptar l’altre i estimar-lo amb el cor”.

Diego Sarrió: “El 95% del que han escrit els cristians dels musulmans i viceversa, ha estat polèmic”

El pare **Diego Sarrió Cucarella** és membre de la Societat de Missioners d'Àfrica, coneguts com a pares blancs. Nascut a Ganda, ha treballat a Sudan, a Algèria, a Egipte i a Tunísia. Llicenciat en estudis Àrabs i Islàmics pel Pontificio Istituto di Studi Arabi e d'Islamistica (PISAI) i és doctor en Teologia i Estudis religiosos per la Universitat de Georgetown. Les seves publicacions i estudis estan basades en la història intel·lectual de les relacions entre musulmans i cristians, i les construccions teològiques recíproques i contínues que aquesta història ha llegat a cristians i musulmans en l'actualitat. És professor d'Estudis Corànics i gramàtica àrab al PISAI on també va ser degà i actualment passa a ser rector rellevant el pare **Valentino Cottini**. Aquests dies ha participat en una sessió de l'Obser-

vatori Blanquerna de Comunicació, Religió i Cultura a Barcelona.

D'on li ve aquest interès pel diàleg entre la cultura islàmica i cristiana?

El meu camí comença quan deixo d'estudiar la carrera d'enginyeria de Ponts i Camins a la Universitat Politècnica de València per anar-me'n de missions amb els Pares Blancs. Vaig sentir la crida de Déu, i em vaig sentir molt atret pel continent africà en general, sense fixar-me en cap país en concret. Dintre d'aquesta vocació, va néixer una altra vocació: l'interès per l'islam. Tot gràcies a la història de la meva congregació. El nostre fundador va ser el cardenal **Charles Martial Lavigerie**, nomenat arquebisbe d'Alger el 1867, en època colonial i descoberta del continent africà. El pri-

mer país de missió va ser Algèria, després va venir Tunísia, i més zones de l'Àfrica subsahariana. Que per cert, ara celebrarem 150 anys conjuntament amb l'ordre femenina de les Germanes Missioneres de la Mare de Déu de l'Àfrica. Donat que els primers països de missions van ser majoritàriament musulmans, des de l'inici, els pares blancs es van interessar per acostar-se al món de l'islam. Això es veu en molts dels projectes dels que he pogut participar.

Així doncs va arribar primer l'interès per la missió a l'Àfrica i després l'interès pel diàleg amb l'islam. Què significa dialogar amb l'altre?

Prefereixo la paraula *encontre*, perquè ara sembla que quan dius "diàleg interreligiós" es conjuri tota una sèrie d'imatges d'intel·lectuals, filòsofs, teòlegs amb coneixements que estudien una matèria.

Bé, és que aquest seria un nivell de diàleg interreligiós, no?

Sí, és clar. El que dic és que molts creuen que quan dius diàleg interreligiós, tot es redueix a aquesta cara del diàleg interreligiós. És impor-

tant insistir en què el diàleg o l'encontre no es dona només en aquest nivell d'experts, també es dona a la base de les societats.

Com es tradueix el diàleg interreligiós que desenvolupen els intel·lectuals, al diàleg interreligiós que practiquen els ciutadans?

Es parla sovint de quatre nivells. Un és el nivell de la quotidianitat, per exemple, aquí a Barcelona, que és una ciutat multicultural, es donaria a l'hora de compartir l'espai públic, en la diversitat d'alumnes de les escoles, dels treballadors a les oficines, a la cua del mercat, els veïns de l'escala, l'associació de veïns. Un altre nivell es troba en el diàleg de l'acció comuna, com a cristians i musulmans units podem treballar per a la pau i la justícia, col·laborem en projectes que defensen la vida. El tercer nivell seria el del diàleg dels experts, que sovint és difícil perquè els intel·lectuals acaben per trobar-se amb el dogma de l'altre, és necessari explicar la teva veritat i poder escoltar la de l'altre sense ànims de convèncer a ningú, aquest diàleg serveix per trencar prejudicis, aclarir malentesos. Finalment, el quart nivell, que molts diuen que és el més fonamental però també el més difícil,

és el diàleg de l'experiència religiosa, quan creients s'apleguen per compartir el nivell profund la seva experiència de Déu. Aquests quatre nivells els podeu trobar millor descrits en el document produït pel Pontifici Consell per al Diàleg Interreligiós: "L'actitud de l'Església Catòlica cap als seguidors d'altres tradicions religioses: reflexions sobre el diàleg i la missió".

I què passa amb el diàleg interreligiós quan ens trobem amb fets com els atemptats de Nova Zelanda? Algú que decideix entrar en dues mesquites per matar als fidels.

Són fets horribles que poden portar a la decepció, a pensar que diàleg entre els uns i els altres no està donant bons resultats. Existeix la temptació de pensar: "Això és una pèrdua de temps". Després del Concili Vaticà II, hi va haver una explosió d'interès pel diàleg interreligiós, una de les dates històriques va ser la Jornada Mundial d'Oració per la Pau del 1986 convocada per **Joan Pau II** a Assís. Al mateix temps es desenvolupava la teologia de les religions i la teologia de la missió de l'església. Alguns teòlegs cristians van anar massa lluny, afirmant que totes les religions són camins bà-

sicament iguals i vàlids a l'hora d'apropar la gent a Déu o que la missió evangelitzadora de l'Església ha de ser substituïda per un diàleg interreligiós. Cap als anys noranta i inicis del dos mil, l'eufòria cap al diàleg interreligiós es va veure pausada; neix la necessitat de pensar des d'on ens relacionem amb les altres religions mantenint la nostra. Al seu torn, el gihadisme s'havia anat desenvolupant. Hi havia una decepció generalitzada en alguns sectors de la comunitat cristiana pel diàleg amb l'islam. Mireu què està passant al Pakistan, mireu com s'apliquen aquestes lleis de blasfèmia només als cristians o mireu la manca de llibertat religiosa a Aràbia Saudita...

Queda aturat perquè no es trobava reciprocitat?

La paraula reciprocitat és perillosa. El concepte de reciprocitat és important, de fet el diàleg ho ha de ser, perquè llavors estariem parlant de monòlegs. És evident que si busques i no trobes a ningú per parlar o perquè t'escolti, no hi ha possibilitat d'encontre o diàleg. Però no es pot exigir la reciprocitat com a moneda de canvi. No estem en un pla polític. Si jo crec en els drets humans i en la dignitat de les persones com a fills de Déu i

és principal convicció humana, no la puc fer sotmetre al fet que "si tu no creus en això, llavors et retiro la meua convicció", o "si tu no respectes la llibertat de culte, o la llibertat de l'altre, llavors jo tampoc". No has d'esperar el fet que es respecti per una banda per respectar-la tu mateix perquè llavors compromets les teves creences. Cal recordar que el diàleg interreligiós és també un ideal, és com l'ideal de les Benaurances, cap el que volem caminar, és un objectiu que ens guia, és una meta que encara no hem aconseguit de forma plena. Dialogar no és convèncer, destruir, fer polèmica... es tracta d'escoltar l'altre, de trobar-lo i respectar la seva experiència de fe. Com deia **Roger Garaudy**: "El que m'interessa no és escoltar la persona parlant de la seva religió, vull veure com la seva religió ha transformat la seva persona."

Hem parlat de l'època de Joan Pau II i de Benet XVI en termes de diàleg interreligiós. Què representa la trobada que va tenir el papa Francesc amb el gran Imam Al-Azhar Ahmad Al-Tayyib el mes de febrer?

El document sobre la germanor humana per la pau mundial i la convivència comuna és molt ric i és un fet històric. El papa Francesc ha viat-

jat al bressol de l'islam, a la península aràbiga, on en algunes zones, durant els darrers segles, s'ha instal·lat el wahabisme poc obert al diàleg interreligiós. És un acostament molt significatiu per part dels dos líders religiosos. A més a més, per primera vegada s'ha signat un document per dues autoritats religioses, l'una cristiana i l'altra musulmana. De tot el que va passar, es va dir, signar en aquell encontre, em quedo amb la primera línia del document on es diu: "la fe porta al creient a veure en l'altre un germà que ha de sostenir i estimar." Si un se sent creient, ha de passar per reconèixer la dignitat de l'altre, de tots els éssers humans. És el que el papa Francesc anomena la valentia de l'alteritat que consisteix a veure a l'altre no com a enemic, sinó com a company de ruta. Això significa acceptar l'altre amb la seva diversitat cultural i també religiosa, una germanor universal. Per tant, qualsevol expressió violenta no pot venir d'una experiència de fe autèntica, no puc negar la dignitat a l'altre si em reconec com a criatura de Déu.

L'islam fa por?

Sí que hi ha por cap a l'islam. Durant el segle XX, hem vist aparèixer un fenomen dins del

món islàmic que és el fonamentalisme, amb la fundació dels Germans musulmans a Egipte, projecte polític de l'islam, amb el naixement de l'idea de fundar un estat islàmic. Durant els anys cinquanta i seixanta, apareix una radicalització d'aquest projecte i una justificació de la violència per aconseguir l'estat islàmic, amb l'aparició del gihadisme, des d'on es diu que la violència és necessària, que el fi justifica els mitjans. Aquesta violència és real, la por real. Les torres bessones, Atocha, Niça, Cambrils i les Rambles. A més a més, és una violència que s'enregistra i s'acompanya de mitjans audiovisuals i altres materials gràfics que tenen una resolució de qualitat, i això espanta encara més. Per exemple, les decapitacions en directe. La por també ve del fenomen de la migració. Moltes persones musulmanes tornen a occident per diverses raons, escapen del seu país en guerra, migren perquè són perseguits al seu país, per trobar feina... alguns veuen aquest moviment com una nova conquesta del món islàmic... Són només fluxos migratoris que no responen a cap conspiració o a un projecte d'invasió. La violència, amb l'altaveu dels mitjans de comunicació, i el fenomen migratori fan que existeixi aquesta por cap a l'islam.

Però s'ha de tenir por?

No. Quan hi ha por, de què estem parlant? Estem parlant de la cara destructora de l'islam. Els principals afectats per l'existència d'aquesta radicalització són els mateixos musulmans. Els moviments radicals, violents, fonamentalistes em semblen un càncer.

Què vol dir amb càncer?

De vegades escolto a musulmans dient "però és que ells no tenen res a veure amb nosaltres, no tenen a veure amb l'islam". I s'ha d'entendre que quan un musulmà diu això, ho està dient de cor, sobretot després d'atemptats, sap que aquest tipus d'actes no el representen, no és l'islam en què ell creu. Recordem que un dels 99 noms de Déu és Salam que significa pau. Tot i així, en el pla intel·lectual no es pot arribar a dir "això no té res a veure amb l'islam", donat que qui actua d'aquesta manera són musulmans que en el nom de Déu estan cometent actes de violència atroç. Per sort, aquest no és l'islam majoritari. És un càncer, només això. S'ha d'acceptar com això, igual que una persona malalta ha d'acceptar que té càncer per tractar-se de la

millor manera. Si no acceptes que tens càncer, no pots recuperar-te. Una vegada hem acceptat que existeixen musulmans que desenvolupen aquesta violència justificada contra l'altre, podem fer-los front. Són l'islam no saludable, violent i assassí. És necessari recordar que són minories. El que volen els violents, els radicals, és que la comunitat musulmana, la cristiana, la internacional, arribin a pensar que ells representen l'autèntica cara de l'islam. I no és així.

La radicalització pot venir d'interpretacions incorrectes dels textos religiosos. Com es podria fer una lectura crítica i actual dels textos cristians i musulmans?

Les interpretacions o les lectures fan molt. Com llegir el text? Com revelar l'ensenyança? L'islam té una tradició de segles de la interpretació de l'Alcorà. Que en l'Alcorà hi ha passatges de violència, sí, com també hi són a la Bíblia. Quan llegeixes passatges de l'Antic Testament on hi ha una violència sancionada per Déu, per exemple en el moment de l'entrada del poble escollit a la terra promesa, ets capaç de llegir aquesta violència sense necessitat de sortir al carrer a destruir els que avui s'oposen als plans de Déu. És així

perquè interpretem amb una certa distància entre la literalitat del text i el lector. Podem entendre la diferència entre autor diví i l'autor humà. És paraula de Déu, però expressada en paraules dels homes. En aquest sentit és on s'hauria de fer la reforma de lectura de l'Alcorà. Evolució que a poc a poc s'anirà fent. L'Alcorà pot ser llegit com a paraules de Déu expressades en paraules humanes, amb un context històric i cultural que l'emmarquen. És una cosa nova i lenta, que trigarà. S'està considerant no només a nivell intel·lectual, sinó també humà. El quart califa, marit de Fàtima, diu "l'Alcorà és silenciós, són els homes que el fan parlar". Els homes interpreten l'Alcorà i el fan parlar.

Hi ha prejudicis de cristians cap a musulmans, i de cristians cap a musulmans. Com hi han influït els textos històrics?

Els meus estudis s'han centrat en això, en què ha escrit l'un de l'altre durant la història.

M'interessa perquè finalment és el que hem heretat: la imatge de l'altre ens ve tramesa també a través d'aquests escrits. Diria que el 95% de tot el que han escrit els cristians dels musulmans, i els musulmans dels cristians ha estat purament polèmic. La paraula polèmica ve de la paraula grega *polemos* que significa guerra. Guerra de paraules de religiosos, estudiosos, teòlegs, intel·lectuals. Visió de l'altre com a enemic a destruir teològicament, es vol destrossar la seva religió. La religió ara és un aspecte més privat, que pertany més la identitat individual, però abans era un tret de la identitat comunal, per això era important protegir-la de qualsevol interferència. La polèmica religiosa era part de la guerra, igual que els xocs dels imperis en expansió. Per part dels intel·lectuals cristians, han mostrat l'islam com a una heretgia, Jesús apareix com un profeta, no és fill de Déu, no mor en la creu... hi ha una sèrie d'elements que pels cristians semblen una deformació. Pel seu costat, els

musulmans, presenten una idea de la religió cristiana i jueva també negativa. Religions corrompudes. El cristianisme històric no sembla pur, fidel al missatge que va transmetre Déu al profeta Jesús. I, per tant, el cristianisme ja no té raó de ser. I amb l'arribada del profeta Muhammad, el sentit torna, religió universal que ve a substituir les altres religions que van tenir la seva raó de ser, però han de ser substituïdes.

Com s'imagina el futur?

Sempre millor, malgrat els esdeveniments que de vegades ens fan perdre l'esperança. El cristià ha de ser optimista perquè sap que Jesucrist és el Senyor de la Història.

Nova edició actualitzada del Codi de Dret Canònic en català

L'Ateneu Universitari Sant Pacià acaba d'editar una versió actualitzada en llengua catalana del Codi de Dret Canònic, promulgat pel papa sant Joan Pau II l'any 1983, amb les modificacions que han anat incorporant els diversos pontífexs. La nova edició ha estat preparada pel Departament de Dret Canònic de la Facultat de Teologia de Catalunya i té preu únic de 25 euros per tal d'afavorir la seva màxima difusió per les parròquies i tots els interessats. | [ATENEU SANT PACIÀ](#)

La Festa Major del Santíssim Misteri de Cervera, festa patrimonial d'interès nacional

El seu origen es remunta al 6 de febrer de 1540, quan a l'altar de Sant Nicolau, de l'església de Santa Maria de Cervera, en el moment de partir un fragment de la Vera Creu brollà una gota de sang i es va sentir un gran tro. El prodigi ràpidament va prendre el nom de Misteri. A partir de 1566, adopta el nom de Santíssim Misteri quan una noia de la Curullada recobra la veu exclamant "Santíssim" tres vegades. El 1547 el papa Pau III institueix la nova festa que se celebra, cada any, el 6 de febrer. Des d'aleshores, la festa s'ha celebrat de forma gairebé ininterrompuda. | [GENERALITAT DE CATALUNYA](#)

El Telèfon de l'Esperança celebra 50 anys

La periodista **Mònica Terribas** -neboda del fundador del Telèfon de l'Esperança, el sacerdot caputxí i psicòleg, **Miquel Àngel Terribas i Alamego**- va recordar en l'acte de celebració de dimecres 3 d'abril veure de petita el seu tiet, "obsessionat" amb "no jutjar els altres", a més a més de cultivar "l'escolta activa". "Si parlava amb algú per telèfon i tenia la intuïció de què estava en perill, el meu tiet anava on fes falta", va assegurar. El Telèfon de l'Esperança de Barcelona (93 414 48 48) compta actualment amb 180 voluntaris i voluntàries i el darrer any ha batut el seu propi rècord atenent més de 25.000 trucades. | [TELÈFON DE L'ESPERANÇA](#)

#FESLONOU DENOU

JA NO T'HI CAP EL BUFET?

VEN-TEL

FES-LO
NOU DE NOU

ABANS DE LLENÇAR-LO

RESIDUS.GENCAT.CAT

Generalitat
de Catalunya

7,5 Milions
de futurs

Mor Isidre Sala i Ribera, bisbe emèrit d'Abancay

Dimarts 26 de març va morir **Isidre Sala i Ribera**, bisbe emèrit d'Abancay, i fill del bisbat de Solsona, a l'edat de 86 anys. La celebració de les exèquies es va fer a Abancay (Perú) i el dia 12 d'abril se celebra una missa funeral a la catedral de Solsona, presidida pel bisbe **Xavier Novell**. Sala va ser ordenat prevere el dia 20 de juliol de 1958, al santuari de Lurdes de la Nou. I va servir pastoralment les parròquies de La Coromina, Valldeperes, Balsareny i Salipota. Va marxar el 1969 de missioner al Perú i va ser ordenat bisbe auxiliar d'Abancay el 1986 i el 1992 va prendre possessió com a bisbe titular. | **BISBAT DE SOLSONA**

Primera assemblea de l'Acció Catòlica General de Barcelona

Membres de grups d'adults i joves, acompanyants d'infants i consiliaris van trobar-se diumenge 24 de març a la parròquia de Sant Pau del Camp per coordinar la nova etapa conjunta, que ja es va iniciar amb la primera trobada dels tres sectors el 21 d'octubre. Els assistents de la primera Assemblea d'Acció Catòlica General de la diòcesi de Barcelona venien de les parròquies Poble-sec, Crist Rei, Sant Pacià, Santa Maria del Mar, Sant Miquel i Església Major de Santa Coloma, Santa Maria de Premià de Mar i Sant Joan de Vilassar de Mar. | **ACG**

El papa reconeix l'arquitecte Jordi Bonet com a membre honorari de l'Acadèmia dels Virtuosos del Panteó

L'arquitecte director emèrit de la Basílica de la Sagrada Família, **Jordi Bonet i Armengol**, ha estat nomenat pel papa **Francesc** membre honorari de l'Acadèmia de Belles Arts i Lletres dels Virtuosos del Panteó. Bonet va rebre aquesta distinció en una sessió de l'acadèmia celebrada al Panteó de Roma i presidida pel cardenal **Giuseppe Ravasi** que es va fer per Sant Josep, el 19 de març. La històrica acadèmia està vinculada al Pontifici Consell de la Cultura. | **REDACCIÓ**

CR CATALUNYA RELIGIÓ, el meu paper

Ara, **cada mes i de forma gratuïta**, et seleccionem els millors articles de Catalunya Religió en la nova edició impresa.

Catalunya Religió, el líder en informació digital, ara també en paper. El teu paper.

Consulta on pots trobar el teu exemplar gratuït a

www.catalunyareligio.cat/elmeupaper

La dreta anticatòlica

CARLES ARMENGOL

En el nostre imaginari col·lectiu, l'anticatolicisme és un patrimoni de l'esquerra. La persecució religiosa en l'esclat de la guerra civil i el nacionalcatolicisme franquista han deixat gravada aquesta imatge àmpliament compartida. No crec que s'ajusti a la realitat històrica, però deixo per a un altre moment anar més a fons en aquesta qüestió.

Avui vivim l'emergència d'una dreta extrema i d'un desacomplexament en el discurs de tota la dreta espanyola. Aquestes faccions polítiques encara volen treure rèdit d'aquest imaginari i piquen l'ullet als catòlics o, sobretot, a les jerarquies catòliques. L'esquer no és altre que

voler tornar al debat polític la qüestió de la penalització de l'avortament.

Així ho estan fent VOX i el PP. Respecte a Cs, em segueix sent impossible saber què pensen o què proposen, més enllà del que ells anomenen *monotema*.

Aquest partits no fan sinó reproduir una estratègia històrica de la dreta als Estats Units, i segurament a altres llocs. Entorn a la penalització de l'avortament s'hi ha volgut mobilitzar el vot de determinats sectors de cristians nord-americans, tant catòlics com protestants, en favor dels candidats més dretans. La mateixa estratè-

gia ha continuat pel que fa al reconeixement o no del matrimoni gai.

Però als Estats Units, malgrat aquesta estratègia, ja fa temps que la dreta més dura ha anat mostrant un posicionament anticatòlic i, molt específicament, contrari al papa Francesc. Les reticències i les crítiques són cada cop més explícites i directes. També els atacs al Papa des dels entramats mediàtics afins a aquesta dreta i als seus interessos.

Els motius d'oposició al pensament catòlic i a l'orientació que li està donant Francesc són molts. Però aquest enfrontament es focalitza de manera molt clara en dues qüestions de les que Francesc en fa bandera: l'abolició de la pena de mort i la lluita contra el canvi climàtic.

L'església catòlica sempre ha vist malament l'ús de la pena de mort i ha defensat limitar-la a casos molt excepcionals. Amb l'impuls del Papa actual encara s'ha anat més enllà, modifi-

cant fins i tot el text del Catecisme. Això és molt mal rebut a amplis sectors dels estatunidencs, àdhuc entre catòlics.

D'altra banda, el discurs sobre l'escalfament global i la crisi mediambiental, que Francesc està liderant, és molt mal rebut pels sectors cristians americans més integristes, especialment entre els baptistes. La seva lectura de la Bíblia els porta a un negacionisme del canvi climàtic i de la necessitat de prendre mesures per aturar-lo. Ells veuen en la promesa bíblica "d'un cel nou i una terra nova" l'excusa per no preocupar-se pel medi ambient i seguir "dominant" la terra al servei de l'home. No cal dir que els sectors laics del republicanisme escèptic i negacionista i els que tenen interessos en la indústria pesada formen una potent aliança amb aquest pensament.

Aquestes qüestions, entre altres, han generat una hostilitat poc dissimulada. L'intent de desprestigiar el papa Francesc també és mani-

fest. Alguns analistes no deixen d'apuntar que l'accentuació mediàtica dels casos d'abusos en institucions catòliques, per sobre de les d'altres institucions religioses, no és aliena a aquesta lluita.

La impostura de la dreta que afirma defensar valors cristians aviat ha quedat desmentida. L'antiavortisme és una bandera sovint merament retòrica, per molt que es vesteixi de moviment pro-vida. Poc defensors de la vida són els que defensen la pena de mort, els que es mostren indiferents a les crisis ambientals, els contraris al control de les armes de foc, els que troben fàcilment justificació a la guerra...

La dreta espanyola no sembla pas gaire diferent a la nord-americana. Per molt que piquin l'ullet, el seu ideari i el seu programa són profundament anticatòlics.

Homes als òrgans de decisió de l'Església, dones a la base

Invisibilitat, poca o nul·la representació en espais de decisió. Per la seva condició, les dones no poden accedir als càrrecs de rector, vicari o diaca parroquial. Tampoc poden ser bisbes. Ni vicaris episcopals, ni optar a la responsabilitat del seminari. Sí que poden accedir a la secretaria general o la cancelleria d'un bisbat, així com a les delegacions o els secretariats diocesans. I aquí tenen una humil presència. A mesura que ens acostem a la base, les xifres s'inverteixen. El consell pastoral diocesà, que és un òrgan consultiu, compta amb un 42% de dones. En el camp de la transmissió de la fe, tenim una xifra estimada d'un 80-90% de catequistes dones. I en l'acció social, a Càritas Diocesana, dos terços del voluntariat són femenins.

Són dades d'una estadística breu elaborada pel Moviment de Professionals Catòlics de Barcelona amb dades públiques del 2018 que fan referència a l'Església diocesana de Barcelona. Els percentatges mostren una fotografia ràpida de l'escassa presència de les dones als òrgans decisoris d'aquesta demarcació i que seria fàcilment extrapolable a la resta de bisbats. El document, presentat per **Noemí Ubach**, del moviment, va servir divendres 15 de març per obrir el debat titulat 'Dones i Església: hi ha possibilitat de canvi?'

La desigualtat dins l'Església

La responsable de comunicació de Justícia i Pau, **Sílvia Urbina**, va explicar que "no tenia

consciència de ser dona dins l'Església, sinó de ser laica dins l'Església". Però que el creixement del feminisme l'ha interpel·lat i que ara ha incorporat aquesta nova consciència. Segons va explicar, la perspectiva de gènere ha entrat també a l'entitat on treballa. Tant en l'àmbit de la formació com de la praxis diària. Urbina va demanar que siguin els homes els que facin també visible situacions de desigualtat en el si dels grups d'Església. I va dir al col·lectiu de dones: "Hauríem de fer l'exercici per no autocensurar-nos en espais d'opinió".

La psicòloga i treballadora de Càritas Diocesana de Barcelona **Teresa Bermúdez** va confirmar que "el rostre de la pobresa és de dones". Entre els arguments que ho expliquen: la conciliació familiar i professional d'unes dones que assumeixen l'espai privat de les cures, i també la violència que pateixen com a "xacra molt estesa a la societat".

"El moviment feminista ha d'interpel·lar l'Església"

Bermúdez va constatar el model patriarcal de l'Església, pel que fa a les estructures: "Qui obre el temple?, Qui neteja l'Església?, Qui atén el rector si està malalt? Se n'ocupen dones voluntàries i ho tenim molt normalitzat", va constatar. Com a contrapunt, i en línia del que apuntava Urbina, va parlar de la necessitat d'espais oberts de debat, reflexió i aprenentatge de democràcia; i de confluïr amb altres entitats que defensen els drets humans. També de buscar aliances amb homes de dins les comunitats: "Rectors, companys de pastoral, catequistes, voluntaris que ho veuen com nosaltres".

La teòloga i vicedirectora de l'Institut Superior de Ciències Religioses de Lleida, **Mar Pérez**, va afirmar que "no és fàcil ser dona en un món d'homes", però també que "un altre rol de la dona dins l'Església és possible". Així mateix

va criticar la poca participació femenina en sínodes celebrats a Roma, així com el fet que "cap document important d'Església no té en compte les dones". Com a repte va apuntar que "el moviment feminista ha d'interpel·lar l'Església". I que en aquesta línia la institució pot jugar un paper constructiu: en potenciar el diàleg i treballar per l'equitat. També "en la lluita perquè l'Església sigui més democràtica", va dir Pérez.

La teòloga va demanar repensar l'Església des dels orígens: "Les dones jueves del segle I ho tenien pitjor que nosaltres". I va recordar que "Jesús no condemna mai a cap dona; l'únic que els diu és seguiu-me". Pérez va concloure que "quan les coses es volen canviar, s'ha de desobeir, a l'Església també". I va posar un exemple molt concret: "Cal que les dones preparin famílies i les prediquin. Endavant i sense por".

Càritas inaugura a Barcelona la casa d'acollida Mossèn Pere Oliveras

La casa d'acollida, que es troba al bell mig del barri de Sants de Barcelona, acollirà i acompanyarà a setze persones en risc d'exclusió social. Durant la inauguració del centre, **Josep Lluís Socias**, rector de la Parròquia de Santa Maria de Sants va agrair la feina de les persones que han fet possible aquest projecte, en especial aquelles que van treballar al costat de Mossèn Pere Oliveras. "Mossèn Pere era una persona molt sensible a les problemàtiques socials, i aquest centre vol ser un homenatge a la seva tasca", va destacar. | **CÀRITAS BARCELONA**

10 anys d'agermanament de Sant Joan de Déu i l'Escola d'Infermeria de Mabesseneh

L'any 2008 es va formalitzar l'agermanament entre les dues escoles amb l'objectiu de formar professionals de l'àmbit de la Infermeria capacitats per oferir serveis i cures de qualitat, tècnica i humana, en contextos molt diferents, però sempre sota l'estil de Sant Joan de Déu. En aquests 10 anys d'agermanament amb Sierra Leone, s'han graduat 8 promocions d'infermeres comunitàries i s'ha impulsat el programa d'estudi per SRN State Registered Nurse, una formació superior per infermeres ja graduades. | **SANT JOAN DE DÉU**

Arrels Sant Ignasi inicia la celebració del seu 25è aniversari

Arrels Sant Ignasi afronta aquest aniversari lamentant que sigui necessari el seu treball. "La raó de ser d'Arrels Sant Ignasi és deixar de ser", afirma el seu president, el jesuïta **Roger Torres**. Alhora, l'entitat vol celebrar que "són moltes les persones i grups que arreu del món es mouen amb un gran esperit i dedicació generosa i gratuïta per canviar les coses vers un món diferent i nou." L'entitat forma part del sector social de la Companyia de Jesús i al llarg de l'any s'organitzaran diverses activitats i esdeveniments per commemorar els 25 anys. | **JESUÏTES**

Catalunya Religió, el meu paper.

A CASA

Catalunya Religió és un mitjà gratuït que se sosté amb les aportacions que rep la Fundació Catalunya Religió. Si feu un donatiu **rebreu l'edició setmanal en format PDF al correu electrònic i l'edició mensual en paper a casa.** Dues edicions que podreu compartir amb amics i comunitats. Les donacions a la Fundació Catalunya Religió es poden desgravar.

A LA MEVA PARRÒQUIA O ENTITAT

L'edició paper de Catalunya Religió es distribueix cada mes a través de diverses parròquies de Catalunya. **Si en voleu repartir en una parròquia, comunitat o seu d'entitat,** indiqueu-nos quants exemplars voleu rebre.

A LA PANTALLA

L'edició digital de Catalunya Religió segueix l'actualitat religiosa de Catalunya amb actualització permanent. Per rebre al vostre correu electrònic el **butlletí diari gratuït** apunteu-vos a <https://www.catalunyareligio.cat/butlletins>

- Envieu la butlleta a: **Fundació Catalunya Religió. c. Nàpols 346, 2n E. 08025 Barcelona.**
- O entreu a www.catalunyareligio.cat/elmeupaper i ompliu el formulari.
- També podeu fer un ingrés al compte de CaixaBank: **ES38 2100 3200 9222 0132 0031.** Titular: Fundació Catalunya Religió.
- Per a més informació, podeu escriure'ns a secretaria@catalunyareligio.cat o trucar-nos al 674 050 748.

BUTLLETA DE DONATIU A LA FUNDACIÓ CATALUNYA RELIGIÓ

A casa

Nom i cognoms: _____

_____ NIF: _____

(necessari per desgravar)

A la meva parròquia o entitat

Nom: _____

Exemplars que vull rebre: 50 100 150

(per altres quantitats escriuiu-nos a secretaria@catalunyareligio.cat)

Adreça postal: _____

Correu electrònic: _____ Telèfon de contacte: _____

Vull col·laborar amb: 30 € 50 € 100 € ____ € *(mínim 30 €)*

Amb periodicitat: anual puntual

Codi IBAN: E S _ _ - _ _ _ - _ _ - _ _ - _ _ _ _ _

La Fundació Catalunya Religió garanteix la privadesa de les dades de caràcter personal aportades, segons el Reglament General de Protecció de Dades (RGPD). Amb l'enviament de la butlleta accepta que aquestes dades siguin incorporades a un fitxer responsabilitat de Fundació Catalunya Religió i que siguin utilitzades amb la finalitat de gestionar els enviaments de l'edició paper i les aportacions econòmiques i per enviar-los informació de la Fundació. Aquestes dades es cancel·laran a petició seva o una vegada finalitzada la finalitat per la qual van ser recaptades. Poden exercir els seus drets adreçant-se a la Fundació Catalunya Religió amb domicili a c. Nàpols, 346, 2n E. 08025 Barcelona, o a l'adreça de correu electrònic info@catalunyareligio.cat

Isabel Torras: “Tots som famílies potencialment vulnerables”

Més suport i recursos per a les famílies amb fills. És el que demana el manifest del Primer Congrés Internacional de Famílies i Infància en situació de vulnerabilitat, organitzat per la Fundació Pere Tarrés i celebrat a primers d'abril a Barcelona. Els professionals del camp socioeducatiu reivindiquen experiències familiars positives per al creixement i benestar d'infants i joves. I assenyalen com a imprescindible l'acompanyament comunitari.

La psicòloga Isabel Torras, que va pronunciar la conferència de tancament del congrés, parla en aquesta entrevista dels reptes en l'àmbit educatiu familiar. Torras forma part de l'equip docent de la Facultat d'Educació Social i Treball Social Pere Tarrés - URL i s'ha especialitzat en petita infància, competències parentals, teoria del vincle i infància.

Amb quin objectiu us heu plantejat aquest primer congrés internacional?

El congrés ha presentat noves eines al voltant del treball amb famílies vulnerables per trencar el cercle de pobresa. Les famílies vulnerables sovint comporten infàncies vulnerades. Si la família té unes determinades dificultats a nivell econòmic, d'habitatge o de salut, la infància que conviu amb aquestes situacions és vulnerada. Tot i que d'entrada la infància no té perquè ser vulnerable: si estigués amb una altra família i els condicionants fossin bons, no passaria aquestes dificultats.

Proposeu una mirada a l'entorn del nen?

Sí, a vegades no és tant posar l'èmfasi en l'individu o la família concreta sinó mirar enrere i

veure que totes les famílies haurien de tenir la possibilitat de desenvolupar-se com vulguin. És una qüestió més social. El marc és un canvi en les polítiques socials, de treball i d'habitatge.

Per què poseu l'èmfasi en l'habitatge?

Tenim de referència el darrer informe de Càritas Barcelona, 'La llar és la clau'. Si una família no té un lloc on estar i desenvolupar el seu projecte de vida, és impossible atendre altres reptes psicosocials. Dit això, també és molt important canviar la mirada de la societat i que els infants també hi tinguin lloc.

Creu que la societat no hi compta, amb els més petits?

La societat està molt pensada al voltant de la producció i poc al voltant de la feina de la reproducció, la feina de les cures. Si com a espècie no ens reproduïssim, ens acabaríem extingint. Com és que no posem més l'atenció en les cures? Dit això, tots som famílies potencialment vulnerables. Hem de canviar per totes les famílies: posar al davant el tema de les cures i l'atenció a l'altre.

Fernando Vidal en la ponència inaugural defensava les famílies com a nucli per excel·lència de la societat.

Les dades del darrer cens a Catalunya diuen que el 87,7% de les persones viuen en família. És el puntal. Molts hem comptat amb una xarxa social i personal pròpia, de veïns, d'amics, de família extensa, pares, avis, tiets, etc. I tenim el nostre temps d'oci ocupat amb aquesta família més extensa. Hi ha famílies que pel que sigui no tenen aquesta vivència, no tenen qui els pugui donar suport. És el cas de maternitats molt joves, de mares adolescents, mares soles que venen soles d'altres països sense xarxa familiar, famílies amb dosi de violència interna... Per tant, hi ha molta necessitat per una banda d'acompanyament parental i en la criança.

La família extensa facilitava més espontàniament aquesta transmissió i acompanyament?

Exacte. Altres disciplines miren la naturalesa per inspirar-se. Nosaltres hem de mirar com funcionen les xarxes de suport natural i intentar restablir-les. Fer que el suport parental sigui

per dret, més solidari. Els infants han de créixer en una comunitat, no en una família sola.

Això descarregaria un pes als pares que viuen la criança amb culpabilitat de no arribar a tot arreu?

Sí. I lliga amb el segon repte: l'atenció a la primera infància, de 0 a 3, sobretot per la conciliació laboral i familiar. Qui més qui menys té aquesta sensació que és impossible: o treballes o ets pare o mare, que són dos mons irreconciliables. És un debat d'estructura. I un dels canvis primordials passa perquè la infància de 0 a 3 anys pugui ser atesa d'una manera adequada, amb personal qualificat. Que la família estigui tranquil·la perquè està en un bon lloc.

Parleu també d'oci compartit.

És el tercer repte. Poder compartir l'oci la família conjuntament, disposar de temps per estar junts, que no sigui tothom fent activitats fora del nucli. També un oci compartit amb altres famílies, sigui a través de mentories, al barri amb famílies que acompanyen famílies o que es troben per anar d'excursió, anar a un parc...

I també l'oci de nanos amb nanos. Un oci enriquidor, de casals, de campaments, de música, esports... En aquests espais d'oci hi trobaran altres referents més enllà de pares i mares, com són els monitors. Podran establir un vincle de xarxa natural més enllà de la família.

S'entén que això depassa una demanda de recursos públics. Quina crida social feu?

Hauríem de canviar el xip des de la individualitat cap a la solidaritat. El ritme de vida que portem, els condicionants de l'atur, el treball precari ens tanca com a individus i deixem de veure aquesta capacitat més solidària que ens constitueix com a persones. Això passa a nivell també de famílies: ens hem anat replegant en les famílies nuclears. La crida és que tothom que hagi viscut una bona experiència de petit sigui capaç de reproduir-la quan és adult: la vivència de família més extensa, de veïns, de barri, de jugar al carrer, de participar de festes majors, d'anar al poble d'estiu... Hem de ser capaços d'incloure també altres realitats socials que no conviuen amb nosaltres, persones que han vingut de fora i no tenen xarxa social, parelles o mares soles al bloc de l'escala...

Al congrés heu compartit experiències positives en aquesta camp.

Sí, d'oci compartit entre famílies. A vegades ha d'haver-hi un professional que coordini, que posi en relació. Jo soc mare i porto els meus fills en una escola on hi ha molta diversitat. Hi ha moltes persones vingudes de fora i que a nivell d'escolaritat estan molt perdudes. Vam organitzar tertúlies de famílies, les tardes, en horari de tres a cinc. Dos cops a la setmana ens trobàvem i compartíem cafè, amb especialitats de cada país, amb l'excusa que tots volem que l'escolaritat dels nostres fills sigui reeixida. Totes les famílies volem el millor pels nostres nens. Siguem solidaris amb els qui tenen situacions d'especial dificultat, fem entorns més inclusius. Sembla que cada vegada hi ha realitats més disperses i diverses. La societat la formem tots i tothom hi té cabuda.

El mes d'octubre va publicar l'estudi 'Monoparentalitat femenina i pobresa'. Què va detectar?

El 35% de les famílies monoparentals està en risc de pobresa i hi ha molta soledat emocional.

Les mares que afronten soles la cria dels fills, se senten aclaparades per temes logístics, d'habitatge, però també a la vegada per temes immaterials. "Criar jo sola, totes les decisions en relació als meus fills les haig de prendre jo, els diàlegs que tinc amb ell, només tinc la meua mirada...". Senten culpa de no poder-los oferir una millor situació.

Acompanyar aquesta soledat emocional és bàsic. Un 20% tenen problemes de depressió i ansietat. Quan les mares soles troben espais on se senten acompanyades, baixen molt les consultes per salut mental. Sentir-te escoltat, sentir que importes per algú altre, encara que sigui la família de l'escola, et fa estar bé. Si és una maternitat volguda, i tens tens xarxa social, pares, avis, amics, has parlat amb ells i ho estan esperant, és molt diferent a si és sobrevinguda, de vegades de famílies d'immigrants que no tenen la família d'origen aquí. Es tracta de ser sensibles a aquestes situacions. Obrim la mirada: tothom ha de tenir oportunitat de criar els fills.

Tarragona amplia la seva història martirial

El metge, pare de família i exalcalde d'Arbeca, **Marià Mullerat**, va ser proclamat nou beat dissabte 23 de març, en continuïtat als orígens martirials del cristianisme a Tarragona amb Sant Fructuós. I se suma a les desenes de capellans i religiosos de l'arquebisbat que ja havien estat reconeguts com a màrtirs assassinats durant la Guerra Civil. És la primera beatificació que se celebra a la catedral de Tarragona, després d'una sàvia decisió de 2005 del papa **Benet XVI**. Des de llavors les beatificacions se celebren a les diòcesis més properes als nous beats presidides per un delegat del papa. També és el primer laic de la diòcesi màrtir de la Guerra Civil beatificat. | **JORDI LLISTERRI**

La FES ja té el seu equip de voluntariat per aquest estiu

Prop de 30 persones viatjaran al Senegal i a les Califòrnies aquest estiu per fer voluntariat en diferents projectes als quals la Fundació Educació Solidària dona suport. Aquests voluntaris, en molts casos antics alumnes o mestres de l'Escola Pia, vénen de diferents ciutats com Martaró, Granollers, Vilanova, Sitges, Barcelona o Caldes de Montbui, i tenen formacions i edats diverses; però tots ells amb experiència en el món educatiu formal o no formal. | **ESCOLA PIA**

Els esplais cristians de Lleida surten al carrer per donar a conèixer la seva tasca

La plaça Sant Joan de Lleida va acollir activitats diverses per mostrar en què consisteix l'Espai. Una desena d'esplais del MCECC de la diòcesi de Lleida van participar en la trobada el darrer cap de setmana de març, que alhora recollia fons pel programa 'Vacances per Créixer'. Des de l'any 2012 la Fundació Verge Blanca proposa activitats de lleure educatiu perquè infants en situació de risc social gaudeixin d'un temps de lleure de qualitat econòmicament accessible, acompanyats en el seu creixement. | **BISBAT DE LLEIDA**

Les religions demanen respecte i reconeixement als polítics

“Demanam poca cosa: el respecte al fet religiós”. És el que van plantejar els representants religiosos als polítics en la presentació de *Déu a Barcelona. Sis alcaldables i el fet religiós*. El llibre d'entrevistes amb els alcaldables a l'Ajuntament de Barcelona es va presentar dimecres 10 d'abril al Palau Mercader del barri gòtic de Barcelona, amb la presència de representants de les candidatures i de diverses institucions religioses.

Màxim Muñoz, claretià i president de la Fundació Claret, i **Mohamed el Ghaidouni**, president de la Unió de les Comunitats Islàmiques de Catalunya (UCIDE-CAT), van participar en la presentació del llibre amb un diàleg moderat per la reportera de TV3 **Mireia Prats**. Muñoz va demanar als polítics “un esforç per superar prejudicis sobre el fet religiós”. També que s'entengui que l'acció social que despleguen les confessions religioses “no són una suplència per arribar allà on no arriba l'administració, sinó que sorgeix de l'experiència cristiana”. Per això creu que cal respectar els valors que aporten les tradicions religioses i que fan bé a la societat.

Mohamed el Ghaidouni es va manifestar en la mateixa línia, assegurant que “només que s’apliqués el que està escrit, ja estaríem satisfets”. En canvi, “ens dona la sensació que els polítics tenen problemes per obrir una nova etapa per una càrrega històrica que ens limita molt”. El Ghaidouni va remarcar que “aconfessional vol dir una laïcitat condicionada per la cooperació amb les confessions religioses, i massa vegades això no es produeix.”

Entre altres temes que es van posar sobre la taula, es va parlar de la manca de formació religiosa i de la manca d’oferta de classe de religió islàmica als centres públics. També es van referir a la presència de representants institucionals en els actes religiosos. Muñoz va dir que quan no hi ha aquesta representació “és una llàstima, no pel fet religiós, sinó per respecte al col·lectiu que viu aquesta realitat”. També El Ghaidouni va considerar que és positiu que “es visualitzi al carrer una pràctica religiosa com la Setmana Santa, perquè ajuda a normalitzar el fet religiós”.

El fet religiós a les eleccions municipals

Els autors del llibre d’entrevistes, **Paris Grau** i **Jordi Roigé**, van obrir l’acte i van explicar que la finalitat del llibre és “posar damunt de la taula municipal el fet religiós”. Tot i que és un tema del qual se’n parla poc en els programes electorals, totes les enquestes indiquen “l’interès de la ciutadania pel fet religiós i que més de la meitat de població els dona sentit la transcendència”. En aquesta línia es van mostrar molt satisfets que les entrevistes hagin servit “perquè els polítics parlin bé del fet religiós”.

El llibre *Déu a Barcelona. Sis alcaldables i el fet religiós*, editat per Animaset i l’Editorial Claret, busca, a través de les entrevistes a **Ada Colau**, **Joaquim Forn**, **Manuel Valls**, **Ernest Maragall**, **Jaume Collboni** i **Josep Bou**, posar sobre la taula temes que, en moltes ocasions, són tabú a la política.

Què pensen els candidats i candidates a l’alcaldia de Barcelona sobre les religions? Són favorables a la construcció de mesquites a la ciutat? Quin model d’integració proposen? El proper 26 de maig de 2019, els ciutadans de Barcelona estan cridats a les urnes per elegir els seus representants a la ciutat. Barcelona està centrant totes les mirades pels candidats que es presenten, així com les propostes que cada un d’ells i elles puguin defensar. Encara que la religió no serà, possiblement, un dels temes que estaran presents en el debat públic de la campanya electoral, afecta tota la població, sigui creient o no. El llibre *Déu a Barcelona* mostra a la ciutadania la posició dels principals candidats a l’alcaldia d’una de les ciutats més importants d’Europa sobre aquest tema.

L'escola concertada signa el pacte contra la segregació

Promogut pel Síndic de Greuges, també s'hi han adherit el Departament d'Educació, gairebé tots els ajuntaments de més de 10.000 habitants i els grups parlamentaris de Junts per Catalunya, Esquerra Republicana de Catalunya, Catalunya en Comú i el Partit dels Socialistes de Catalunya. El Departament d'Educació es compromet a afavorir un repartiment més equilibrat de l'alumnat, així com a garantir la gratuïtat total de l'escolarització als centres sufragats amb fons públics, evitant les aportacions de les famílies. | [ESCOLA CRISTIANA](#)

L'escola concertada catalana s'uneix per reivindicar el seu model educatiu

L'escola concertada catalana va presentar dijous 14 de març en una roda de premsa al Col·legi de Periodistes una campanya unitària per reivindicar la seva tasca social i pedagògica a Catalunya i posar en valor el seu model educatiu. És la primera vegada que les quatre associacions d'escoles concertades de Catalunya s'uneixen per defensar el sistema de concert de forma conjunta. La plataforma també vol reclamar una millora en el finançament públic que rep tot el sistema educatiu català. | [ESCOLA CONCERTADA](#)

Mor Enriqueta Capdevila, renovadora de la pedagogia i la catequesi

Dona clau en la renovació de la pedagogia i la catequesi del nostre país. Després d'una vida orientada als més petits, **Enriqueta Capdevila** va morir l'11 de març amb 84 anys. Moguda per una forta intuïció i vocació pedagògica, reconeixia una dignitat inherent en els infants. Se'ls estimava i els volia fer créixer. En l'àmbit eclesial, va viure i aplicar el Concili Vaticà II a l'Església catalana des del minut zero. Filla de Reus, tenia un estil pedagògic amè i directe, i combinava el sentit estètic i la funcionalitat dels materials que elaborava. Va ser molts anys col·laboradora del Secretariat Interdiocesà de Catalunya i les Illes Balears. | [LAURA MOR](#)

Deu anys del somni de FEDAC, el somni d'educar

Les 24 escoles de les **Dominiques de l'Anunciata del Pare Coll** fa deu anys que treballen juntes sota el paraigua de la fundació FEDAC. Aquest treball té continuïtat i futur seguint un somni. Així ho resumia el testimoni d'un professor: "El somni que neix dins teu: per crear un món millor creu en aquest somni". Un somni per educar que és el punt de partida de qualsevol projecte educatiu i pastoral. Són algunes idees que es van transmetre en la celebració dels 10 anys de la FEDAC que es va celebrar dissabte 16 de març al Palau de la Música Catalana. La història la va iniciar fa més de 150 sant **Francesc Coll**, fundador de les Dominiques de l'Anunciata, impulsant una obra religiosa i educativa en diverses poblacions de Catalunya.

El moment segurament més emotiu de l'acte va ser l'aplaudiment a les germanes que van decidir iniciar fa 10 anys aquest projecte conjunt de les seves escoles. Una comissió fundacional formada principalment per dones i que va confiar en els laics per donar continuïtat al carisma del pare Coll. Diversos artistes vinculats a la FEDAC van participar en la celebració, conduïda per poemes de **Noemí Morral**, els músics **Quim Salinas** i **Roger Usart**, i els components

de Txarango i exalumnes de FEDAC **Àlex Pu-jols** i **Joan Palà**. També van ser molt celebrades les intervencions musicals dels grups vinculats a les escoles. Al final, **Fernando Artime** també va fer sonar l'orgue del Palau, i el grup Xilua i un cor de nens va estrenar un nou himne elaborat amb la col·laboració de totes les escoles.

Al llarg de l'acte, diversos alumnes van anar fent créixer les llavors que a l'escenari representaven les 24 escoles FEDAC, fins a convertir-se en un gran arbre plantat al Palau de la Música. L'arbre de la vida de la FEDAC que el director general, **Modest Jou**, va definir com un col·lectiu "amb ganes d'aprendre i passió per educar". També en la convicció que és un servei públic d'educació convençut "que el que fem, ho fem per als altres".

Una escola cristiana

La dominica **Montserrat Font**, presidenta de la Fundació FEDAC, va obrir l'acte recordant els orígens i la voluntat de continuar "evangelitzar educant i educar evangelitzant". La finalitat és "formar persones obertes, autònomes i ciutadans competents" des dels "valors de l'Evangeli de Jesús".

Font va recordar que aquest servei s'ha fet amb un "treball callat i persistent" a tot el territori, també amb "la incomprensió de l'administració que s'oblida de la tasca social de les nostres escoles". Per això va destacar l'aportació feta "integrant amb equitat i solidaritat" o l'esforç d'innovació dels darrers anys malgrat un "insuficient finançament".

El jesuïta **Enric Puig**, secretari general de la Fundació Escola Cristiana de Catalunya, també es va referir a aquests aspectes destacant els "150 anys d'experiència educativa i de servei als infants i al país". "La força que ens mou a servir i a estimar en una institució educativa com aquesta és el seguiment de Jesús" va remarcar. En un context on avui "l'escola cristiana ha de tenir un discurs propi en el qual tothom s'hi senti acollit i atès d'acord amb la seva situació personal".

Una escola concertada

L'acte el va clausurar el conseller d'Educació, **Josep Bargalló**, amb una reflexió sobre l'educació "no només com un dret universal, sinó com un bé comú, amb una funció social: la cons-

truïció d'una ciutadania lliure i crítica". També va reconèixer que el mateix Departament d'Educació "s'ha de capgirar" perquè estigui més pensant al servei dels alumnes que dels professors.

El conseller Bargalló no va defugir la patata calenta del finançament de l'escola concertada. Així, va ser molt aplaudit quan va reconèixer que "som conscients que el finançament de l'escola concertada és insuficient". I menys aplaudit quan el va comparar amb el finançament de la pública "que també és insuficient",

obviant les aportacions econòmiques que han de fer els pares que opten per la concertada per sostenir-la.

La resposta de Bargalló a aquest “sistema insuficient” és una “justícia en l’asimetria” que reconegui les escoles compromeses amb la inclusió. Va reconèixer que “la FEDAC entén la seva funció social i comunitària i que en

moltes poblacions estan fent una feina d’integració”. Però “això no ho fa tota la concertada però tampoc ho fa tota pública”.

El lideratge i el que dona sentit a l’escola

La celebració dels deu anys de la FEDAC va tenir dues conferències centrals. L’empresari i consultor **Xavier Marcet** va reivindicat un lideratge humil i amb bones persones. “Els bons líders pregunten bé”. “Lideratge és servir, no servir-se”. Són algunes idees que va deixar en la presentació. Això es concreta amb “organitzacions que funcionin perquè hi ha talent i bona gent”, en un context on cada vegada pesa més “la suma d’intel·ligències”.

El marianista **Javier Cortés** va posar el focus en allò que dona sentit a un projecte educatiu. També va posar en el centre el somni i la passió dels educadors, perquè “educar és transmetre el que es viu”. Per tant, “s’educa per emocions vinculants”. En aquest paradigma, és impor-

tant veure que “la identitat d’una escola no està en els documents: està en les decisions que prenem”, en allò que fem. Una identitat que les escoles cristianes han de refer conjuntament religiosos, professors i famílies, no reduir-la a l’àmbit de la pastoral escolar.

En aquest sentit, va recordar que el pare Coll, com “tots els fundadors, creen obres educatives perquè estan urgits per les necessitats que veuen: si hi ha un mancança s’ha de donar una resposta”. Avui, s’ha de continuar tenint com a referent les necessitats a què pot donar resposta l’Evangeli, i no la identitat com “una cosa fixa que s’ha de conservar” o “com un factor de control”.

Seguint el simbolisme de l’acte, tots els qui hi van intervenir van rebre com a agraïment unes llavors i uns poemes per emportar-se a casa una part del somni de la FEDAC.

Pere Borràs demana a l'IQS “posar els talents a favor d'un món millor”

“Sant Ignasi parteix de la base que Déu està actuant en la història; però no hi actua Déu únicament, hi ha les forces del mal que s'estan posant les botes. Què ens toca? Col·laborar amb la dinàmica positiva”. És la proposta ignasiana que va defensar el jesuïta **Pere Borràs** en la tertúlia convocada divendres 5 d'abril per la Càtedra d'Ètica i Pensament Cristià de l'Institut Químic de Sarrià.

La darrera sessió dels Divendres Loiola, adreçada a professors i personal de servei i administració d'aquest centre universitari, va convidar el jesuïta Pere Borràs a parlar sobre les Preferències Apostòliques Universals de la Companyia de Jesús. Quatre línies de referència que el superior general, **Arturo Sosa**, va anunciar el mes de febrer: el discerniment, el camí amb els exclosos, la cura del medi ambient i els joves. Es tracta, va

dir Borràs, de posar “els talents a favor d'un món millor”. Conscient de la diversitat i pluralitat intrínseques en el seu orde religiós, el jesuïta va reconèixer la impossibilitat d'elaborar un pla estratègic de caire universal per a tota la Companyia de Jesús: “No és un document jurídic, sinó un document inspirador per a l'acció”, va dir. Rector de la comunitat cristiana de Sant Pere Claver del Clot, Pere Borràs va ser provincial de Catalunya entre 2001 i 2008.

La contribució de l'IQS

Durant el diàleg, el director de l'IQS, **Pere Regull**, va mostrar l'encaix del nou document amb la missió dels centres educatius dels jesuïtes. En concret, va subratllar la preferència pels joves i l'apostolat intel·lectual. “És la manera que té l'IQS, des de la universitat, de contribuir amb la Compa-

nyia". També va destacar la claredat amb què se'ls demana treballar per "un canvi d'estructures".

El professor **Albert Florensa** va preguntar sobre l'objectiu final de les preferències apostòliques, el perquè, per exemple, de l'aposta pels joves o l'ecologia. Borràs va recordar que la "Companyia de Jesús no té missió" més enllà de "la missió del Crist i de l'Església". I va lligar les preferències amb l'horitzó de "realitzar el Regne de Déu". Estalviant matisos, va traduir-ho a "l'equivalent laic de treballar per un món més just".

Entre els participants en el diàleg, **Sònia Amorós**, directora d'administració de l'IQS, va plantejar la dificultat de ser coherents. Davant la magnitud dels reptes anunciats, la petitesa de l'acció quotidiana i personal. El moderador del debat, **Joaquim Menacho**, va compartir la seva impressió positiva respecte l'horitzó humanista de l'IQS: "La nostra relació amb els alumnes, en la major part dels casos, té molta intenció educativa".

La conversa espiritual

"Sant Ignasi de Loiola era un gran conversador", va dir Borràs per explicar el capítol del discerni-

ment i els Exercicis Espirituals. El fundador de la Companyia practicava així "un acompanyament personal a un procés", amb l'objectiu de veure "què cal fer en cada moment històric i quins camins ens marca Déu en la vida". Per la seva banda, **Oriol Quintana**, coordinador de la Càtedra d'Ètica i Pensament Cristià, va contraposar la conversa espiritual de Sant Ignasi amb la conversa estratègica, en clau executiva i que respon a un tarannà competitiu. "La conversa espiritual construeix a partir de les nostres debilitats", va plantejar.

Borràs va recollir l'aportació afirmant que "conversa espiritual és igual a humanitzar" i va llançar un repte per a la comunitat universitària: "Com fer les coses perquè la nostra ànima col·lectiva es vivifiqui?". En la seva intervenció va insistir en la necessitat d'aportar humanitat i d'anar més a fons.

Per sobre de l'esfera material o del fet d'anar atabalats, el jesuïta va criticar la superficialitat: "Estem cridats a que les nostres converses tinguin nivell". Un objectiu que en un context de secularització es tradueix en "ajudar els nostres contemporanis a trobar el Déu de Jesús". I fer-

ho des de "la convicció ignasiana d'un Déu que parla a través del present i el futur".

Borràs va apuntar com un error el fet de lligar els Exercicis Espirituals "al voluntarisme, la raó i la meditació". En realitat, va dir, no tenen res a veure amb "la sensibleria", sinó amb "una transformació del cor, com a centre afectiu".

Més aprofundir i menys convertir

En el diàleg posterior, **Roser Grau**, directora de Planificació Estratègica de l'IQS, va posar sobre la taula la necessitat de superar la barrera d'un llenguatge que "genera molts anticossos", per poder als alumnes aquesta conversa més profunda. Lluny d'una dinàmica que associï l'èxit pastoral amb "comptabilitzar conversos", Grau va fer una crida a "sensibilitzar els joves que tindran gent al seu càrrec" per anar més a fons.

Borràs hi va coincidir: "Hauríem de crear un nou paradigma i posar-nos d'acord amb com transmetem la fe". I va apuntar una reflexió sobre el significat de ser "escoles evangelitzadores". L'escola cristiana ha de reflectir els valors de l'evangeli i fer un anunci explícit de Jesús,

va dir. I en aquest projecte, va defensar “el paradigma de la suma”. És a dir, col·laborar amb persones que potser no expressen aquesta mateixa fe: “Precisament com que està inspirada en l’Evangeli, l’escola cristiana és oberta”.

Reconciliar un món trencat

El document de Preferències Apostòliques dedica tot un capítol al ‘caminar amb els exclosos’ que s’ha de llegir en clau de reconciliació “amb nosaltres mateixos, amb els altres, amb Déu, amb la natura”. Toca recosir: “Se’ns crida a la reconciliació d’un món trencat”. I per això defensa com un imprescindible la col·laboració. Es tracta d’una tasca que depassa el nucli d’acció

de la companyia i les seves obres: “La reconciliació no la podem fer ni els jesuïtes sols, ni els cristians sols, sinó tota la humanitat”, va dir.

El professor **Flavio Comim** va apuntar el repte de prevenir l’aporofòbia dins de l’àmbit universitari. El terme, de la catedràtica d’ètica i filosofia política **Adela Cortina**, defineix la por als pobres. Segons Quintana, la promoció del voluntariat entre els alumnes és una eina vàlida en aquest sentit. I per a Borràs, reconciliar també vol dir cosir i apropar aquests dos mons.

Entre les ferides a guarir, Borràs va parlar també dels abusos sexuals i de la marginació de la dona en clau d’Església. Els considera temes “de poder, de relacions asimètriques i de clericalització”. Va reconèixer que “l’Església és una societat imperfecta” i va demanar poder-ho formular en veu alta, amb més espontaneïtat.

La concreció de les anteriors prioritats

Borràs va recordar les prioritats que va marcar el pare general fa quinze anys. En aquell moment **Peter Hans Kolvenbach** va assenyalar l’Àfrica i la Xina com dos llocs geogràfics; les

institucions de formació a Roma; els emigrants i refugiats; i la producció intel·lectual com a àmbits destacats de treball.

La província de Catalunya va respondre als reptes d’aquell moment amb la creació de diverses institucions. Com el seminari de Roquetes per dialogar sobre ciència i fe que donaria lloc a l’IQS; ESADE per formar l’empresariat amb valors; Arrels, de la mà de **Josep Maria Pañella**, que va captar la necessitat d’amistat per part de les persones que vivien al carrer; Migra Studium, amb **Lluís Recolons**, que veia en els migrants vinguts del Magreb tot un fenomen; Intermon als anys vuitanta, per “universalitzar la solidaritat”; Manresa, per donar una empena a l’espiritualitat; o Cristianisme i Justícia, pel “servei de la fe i la promoció de la justícia”.

Aquest seguit d’obres van servir per concretar la crida de Kolvenbach ara fa quinze anys. Els jesuïtes arreu del món tenen avui unes noves preferències. Segons Borràs, “la vida és més que crear institucions” i cal caminar “guiats per l’esperit”.

“Christus Vivit”, l’Exhortació del papa als joves en 75 cites

Resumim les principals idees del Papa Francesc a través de les cites del nou document adreçat als joves. *Christus Vivit* és l’Exhortació Apostòlica que recull les conclusions del Sínode sobre els joves que es va celebrar el passat octubre a Roma després d’una extensa consulta mundial. El text del papa Francesc es va presentar dimarts 2 d’abril al Vaticà. És el cinquè document de magisteri extens que publica després del programàtic *Evangelii Gaudium*, de *Laudato si’* sobre l’ecologia, d’*Amoris Laetitia* sobre la família, i la *Gaudete et Exsultate* sobre la santedat.

EXHORTACIÓ APOSTÒLICA POSTSINODAL CHRISTUS VIVIT

Francesc als joves i tot el Poble de Déu

2. Ell està dins teu, Ell està amb tu i mai se’n va. Per més que te n’allunyis, allà hi ha el Ressuscitat, cridant-te i esperant-te per tornar a comen-

çar. Quan et sentis envellit per la tristesa, les rancúnies, les pors, els dubtes o els fracassos, Ell hi serà per tornar-te la força i l’esperança.

4. La meua paraula estarà carregada de milers de veus de creients de tot el món que van fer arribar les seves opinions al Sínode. També els joves no creients, que van voler participar amb les seves reflexions, han proposat qüestions que em van plantejar noves preguntes.

CAPÍTOL PRIMER.

Què diu la Paraula de Déu sobre els joves?

9. La glòria de la joventut és al cor més que en la força física o en la impressió que un provoca en els altres.

13. Jesús, l’eternament jove, vol regalar-nos un cor sempre jove. [...] Això vol dir que la veritable joventut és tenir un cor capaç d’estimar.

15. Un jove no pot estar desanimat, li és propi somiar coses grans, buscar horitzons amplis, atrevir-se a més, voler-se menjar el món, ser capaç d'acceptar propostes desafiantes i desitjar aportar el millor de si mateix per construir alguna cosa millor. Per això insisteixo als joves que **no es deixin robar l'esperança**.

19. Un pot passar la joventut distret, volant per la superfície de la vida, adormit, incapaç de conrear relacions profundes i d'entrar en el més profund de la vida. D'aquesta manera prepara un futur pobre, sense substància. O un pot gas-tar la joventut per conrear coses belles i grans, i així prepara un futur ple de vida i de riquesa interior.

CAPÍTOL SEGON. Jesucrist sempre jove

La joventut de Jesús

23. Jesús va donar la seva vida en una etapa que avui es defineix com la d'un adult jove.

28. No cal pensar que Jesús fos un adolescent solitari o entotsolat. La seva relació amb la gent era la d'un jove que compartia la vida d'una fa-

mília ben integrada al poble. [...] Ningú el mirava com un jove estrany o separat dels altres.

30. Res d'això hauria de ser ignorat en la pastoral juvenil, per **no crear projectes que aïllin als joves de la família i del món, o que els converteixin en una minoria selecta** i preservada de tot contagi. Necessitem més aviat projectes que els enforteixin, els acompanyin i els llancin a la trobada amb els altres, al servei generós, a la missió.

Una Església que es deixa renovar

35. Demanem al Senyor que alliberi l'Església dels que volen envellir-la, esclerotitzar-la en el passat, aturar-la, tornar-la immòbil. També demanem que l'alliberi d'una altra temptació: **creure que és jove perquè cedeix a tot el que el món li ofereix**, creure que es renova perquè amaga el seu missatge i es mimetitza amb els altres. No. És jove quan és ella mateixa.

37. Són precisament els joves els que poden ajudar l'Església a mantenir-se jove, a no caure en la corrupció, a no quedar-se, a no enorgullir-se, a no convertir-se en secta, a ser més pobre i testimonial, a estar a prop dels darrers i descartats, a

lluitar per la justícia, a deixar-se interpel·lar amb humilitat.

Una Església atenta als signes dels temps

39. És necessari que l'Església no estigui massa pendent de si mateixa, sinó que reflecteixi sobretot a Jesucrist. Això implica que reconegui amb humilitat que **algunes coses concretes han de canviar, i per això necessita també recollir la visió i fins i tot les crítiques dels joves**.

41. [...] Altres joves reclamen una Església que escolti més, que no es passi condemnat el món. No volen veure una Església callada i tímida, però tampoc que estigui sempre en guerra per dos o tres temes que l'obsessionen. [...] Una Església a la defensiva, que perd la humilitat, que deixa d'escoltar, que no permet que la qüestionin, perd de la joventut i es converteix en un museu.

42. Una Església viva pot reaccionar fent atenció a les legítimes reivindicacions de les dones que demanen més justícia i igualtat. Pot recordar la història i **reconèixer una llarga trama d'autoritarisme per part dels homes, de sotmetiment,**

de diverses formes d'esclavitud, d'abús i de violència masclista. Amb aquesta mirada serà capaç de fer seus aquests reclams de drets, i farà la seva aportació amb convicció per a una major reciprocitat entre homes i dones, encara que no estigui d'acord amb tot el que proposin alguns grups feministes.

Maria, la noia de Natzaret

44. ¡Maria no va comprar una assegurança de vida! ¡Maria se la va jugar i per això és forta, per això és una *influencer*, és la *influencer* de Déu!

CAPÍTOL TERCER. Vosaltres sou l'ara de Déu

64. Després de recórrer la Paraula de Déu, **no podem dir només que els joves són el futur del món.** Són el present, l'estan enriquint amb la seva aportació.

66. Avui els adults correm el risc de fer un llistat de calamitats, de defectes de la joventut actual. Alguns podran aplaudir perquè semblen experts en trobar punts negatius i perills. Però quin seria el resultat d'aquesta actitud? Més i més distància, menys proximitat, menys ajuda mútua.

Algunes coses que els passen a els joves

71. La joventut no és una cosa que es pugui analitzar en abstracte. En realitat, **"la joventut" no existeix, existeixen els joves amb les seves vides concretes.**

75. No siguem una Església que no plora davant d'aquests drames dels seus fills joves. [...] El pitjor que podem fer és aplicar la recepta de l'esperit mundà que consisteix en anestesiari els joves amb altres notícies, amb altres distraccions, amb banalitats.

76. Us convido a que cadascú es preguntí: **He après a plorar?** He après a plorar quan veig un nen amb fam, un nen drogat al carrer, un nen que no té casa, un nen abandonat, un nen abusat, un nen usat per una societat com esclau?

Desitjos, ferides i recerques

82. En el nostre temps els avenços de les ciències i de les tecnologies biomèdiques incideixen sobre la percepció del cos, induint a la idea que es pot modificar sense límit. [...] Pot portar-nos a oblidar que la vida és un do, i que som éssers

creats i limitats, que **fàcilment podem ser instrumentalitzats pels qui tenen el poder tecnològic.**

84. En alguns joves reconeixem un desig de Déu, encara que no tingui tots els contorns del Déu revelat. En altres podrem albirar un somni de fraternitat, que no és poca cosa. [...] Es tracta de veritables punts de partida, fibres interiors que esperen amb obertura una paraula d'estímul, de llum i d'alè.

L'ambient digital

86. Ja no es tracta només d'"utilitzar" instruments de comunicació, sinó de viure en una cultura àmpliament digitalitzada, que afecta de manera molt profunda la noció de temps i d'espai, la percepció d'un mateix, dels altres i del món, la manera de comunicar, d'aprendre, d'informar-se, d'entrar en relació amb els altres.

87. D'altra banda, l'entorn digital és un context de participació sociopolítica i de ciutadania activa, i pot facilitar la circulació d'informació independent capaç de tutelar eficaçment a les persones més vulnerables posant de manifest les violacions dels seus drets.

ta-tum

LLIBRES QUE BATEGUEN

LA PLATAFORMA DE LECTURA
ON LA LITERATURA
COBRA VIDA

BAULA

90. Els joves d'avui són els primers a fer aquesta síntesi entre allò personal, allò propi de cada cultura, i allò global. Però això requereix que aconseguixin **passar del contacte virtual a una bona i sana comunicació.**

Els immigrants com a paradigma del nostre temps

91. Els immigrants ens recorden la condició originària de la fe, és a dir la de ser "forasters i pelegrins a la terra" (He 11,13).

93. Les històries dels immigrants també són històries de trobada entre persones i entre cultures: per a les comunitats i les societats a les que arriben són una oportunitat d'enriquiment i de desenvolupament humà integral de tots.

94. Demano especialment als joves que **no caiguin en les xarxes dels que volen enfrontar-los a altres joves que arriben als seus països**, fent-los veure com a éssers perillosos i com si no tinguessin la mateixa inalienable dignitat de tot ésser humà.

Posar fi a tot tipus d'abusos

96. La universalitat de la plaga dels abusos sexuals a menors, alhora que confirma la seva gravetat en les nostres societats, no disminueix la seva monstruositat dins l'Església, i en la justificada ràbia de la gent l'Església veu el reflex de la ira de Déu, traït i bufetejat.

97. Ja no s'ha abandonar la decisió d'aplicar les accions i sancions tan necessàries. I tot això amb la gràcia de Crist. **No hi ha marxa enrere.**

98. Hi ha diversos tipus d'abusos: de poder, econòmic, de consciència, sexual. [...] Un esperit clericalista exposa a les persones consagrades a perdre el respecte pel valor sagrat i inalienable de cada persona i de la seva llibertat.

99. Vull expressar amb afecte i reconeixement **la meva gratitud cap als qui han tingut la valentia de denunciar el mal patit:** ajuden l'Església a prendre consciència del que ha passat i de la necessitat de reaccionar amb decisió. Però també mereix un especial reconeixement l'obstinació sincera d'innombrables laics, sacerdots, consagrats i bisbes que cada dia es lliuren amb honestedat i dedicació al servei dels joves.

101. **L'Església camina com és, sense fer-se cirurgies estètiques.** No tem mostrar els pecats dels seus membres, que de vegades alguns d'ells intenten dissimular, davant la llum ardent de la Paraula del Evangeli que neteja i purifica.

Hi ha sortida

110. Els joves, vosaltres, units teniu una força admirable. Quan s'entusiasmen per una vida comunitària, són capaços de grans sacrificis pels altres i per la comunitat. En canvi, **l'aïllament els debilita i els exposa als pitjors mals del nostre temps.**

CAPÍTOL QUART.

El gran anunci per a tots els joves

112. Abans de res vull dir a cadascú la primera veritat: "Déu t'estima". Si ja ho haves escoltat és igual, **t'ho vull recordar: Déu t'estima.** Mai no ho dubtis, més enllà del que et passi a la vida. En qualsevol circumstància, ets infinitament estimat.

115. Has de confiar en el record de Déu: **la seva memòria no és un "disc dur" que registra i**

emmagatzema totes les nostres dades, la seva memòria és un cor tendre de compassió, que s'alegra eliminant definitivament qualsevol vestigi del mal. No vol portar el compte dels teus errors i, en tot cas, t'ajudarà a aprendre alguna cosa també de les teves caigudes. Perquè t'estima.

122. Joves estimats, vosaltres, no teniu preu! No sou peces de subhasta! Si us plau, no us deixeu comprar, no us deixeu seduir, no us deixeu esclavitzar per les colonitzacions ideològiques que ens fiquen idees al cap i al final ens tornem esclaus, dependents, fracassats de la vida. Vosaltres no teniu preu: heu de repetir-ho sempre: no estic en una subhasta, no tinc preu. Soc lliure, soc lliure! Enamoreu-vos d'aquesta llibertat, que és la que ofereix Jesús.

131. Necessites amor? No ho trobaràs en la disbauxa, utilitzant els altres, posseint els altres o dominant-los. El trobaràs d'una manera que veritablement et farà feliç. **Busques intensitat? No la viuràs acumulant objectes, gastant diners, corrent desesperat darrere de coses d'aquest món.** Arribarà d'una forma molt més bella i satisfactòria si et deixes impulsar per l'Esperit Sant.

CAPÍTOL CINQUÈ. Camins de joventut

135. Apreciar la joventut implica veure aquest temps de la vida com un moment valuós i no com una etapa de pas on la gent jove se sent empesa cap a l'edat adulta.

141. Però en contra dels somnis que mobilitzen decisions, sempre hi ha l'amenaça del lament, de la resignació. **Això ho deixem per aquells que segueixen la "deessa lamentació".**

142. Encara que t'equivoquis sempre podràs aixecar el cap i tornar a començar, perquè ningú té dret a robar-te l'esperança.

143. Joves, no renunciieu al millor de la vostra joventut, no observeu la vida des d'un balcó. No confongueu la felicitat amb un sofà ni visqueu tota la vida darrere d'una pantalla. Tampoc us convertiu en el trist espectacle d'un vehicle abandonat. No sigueu cotxes aparcats, millor que deixeu brollar els somnis i prengueu decisions. **Arrisqueu, encara que us equivoqueu.** No sobrevisqueu amb l'ànima anestesiada ni miren el món com si fóssiu turistes. Feu enrenou! [...] **Si us plau, no us jubileu abans d'hora.**

162. No seràs sant ni t'ompliràs copiant als altres. Ni tan sols imitar els sants significa copiar la seva forma de ser i de viure la santedat. [...] Arribar a ser sant és arribar a ser més plenament tu mateix, a ser aquest que Déu va voler somiar i crear, no una fotocòpia. La teva vida ha de ser un estímul profètic, que impulsi a d'altres, que deixi una marca en aquest món, aquesta marca única que només tu podràs deixar.

164. Sempre és millor viure la fe junts i expressar el nostre amor amb una vida comunitària, compartint amb altres joves el nostre afecte, el nostre temps, la nostra fe i les nostres inquietuds. L'Església ofereix molts espais diversos per viure la fe en comunitat, perquè tot és més fàcil junts.

174. A vosaltres us demano que també sigueu protagonistes d'aquest canvi. Seguiu superant l'apatia i oferint una resposta cristiana a les inquietuds socials i polítiques que es van plantejant en diverses parts del món. [...] Sobretot, d'una manera o d'una altra, **sigueu lluitadors pel bé comú**, sigueu servidors dels pobres, sigueu protagonistes de la revolució de la caritat

i del servei, capaços de resistir les patologies de l'individualisme consumista i superficial.

176. Joves, no deixeu que el món us arrossegui a compartir només les coses dolentes o superficials. Vosaltres sigueu capaços d'anar contra corrent i sapigueu compartir Jesús, comuniqueu la fe que Ell us va regalar.

178. La vostra vida no és un "mentrestant". Vosaltres sou *l'ara* de Déu, que us vol fecunds. Perquè és donant quan es rep.

CAPÍTOL SISÈ. Joves amb arrels

Que no t'arrenquin de la terra

186. Avui veiem una tendència a "homogeneïtzar" els joves, a dissoldre les diferències pròpies del seu lloc d'origen, a convertir-los en éssers manipulables fets en sèrie. Així es produeix **una destrucció cultural, que és tan greu com la desaparició de les espècies animals i vegetals.**

La teva relació amb la gent gran

190. Un jove sempre hauria de tenir un esperit

crític. [...] Però es tracta simplement d'estar oberts per recollir una saviesa que es comunica de generació en generació, que pot conviure amb algunes misèries humanes, i que no ha de desaparèixer davant les novetats del consum i del mercat.

191. Al món mai no li va servir ni li servirà la ruptura entre generacions. Són els cants de sirena d'un futur sense arrels, sense arrelament. **És la mentida que et fa creure que només la novetat és bona i bonica.** L'existència de les relacions intergeneracionals implica que en les comunitats es posseeixi una memòria col·lectiva.

193. Si els joves s'arrelen en aquests somnis de la gent gran aconsegueixen veure el futur, poden tenir visions que els obren l'horitzó i els mostren nous camins. Però si la gent gran no somia, els joves ja no poden mirar clarament l'horitzó.

CAPÍTOL SETÈ. La pastoral dels joves

202. La pastoral juvenil, tal com estàvem acostumats a tirar-la endavant, ha patit l'embat dels canvis socials i culturals. **Els joves, en les estructures habituals, moltes vegades no troben respostes a les seves inquietuds, neces-**

sitats, problemàtiques i ferides. [...] S'està creixent en dos aspectes: la consciència que és tota la comunitat la que els evangelitza i la urgència que ells tinguin un protagonisme més gran en les propostes pastorals.

204. La pastoral juvenil necessita adquirir una altra flexibilitat, i convocar els joves a esdeveniments que de tant en tant els ofereixin un lloc on no només rebin una formació, sinó que també els permetin compartir la vida, celebrar, cantar, escoltar testimonis reals i experimentar la trobada comunitari amb el Déu viu.

Una pastoral sinodal

205. Les metodologies no importa de quin color siguin, si són "conservadores o progressistes", si són "de dreta o d'esquerra". L'important és que recollim tot el que hagi donat bons resultats i sigui eficaç per comunicar l'alegria de l'Evangeli.

Grans línies d'acció

211. És necessari acostar-se als joves amb la gramàtica de l'amor, no amb el proselitisme.

me. El llenguatge que la gent jove entén és el d'aquells que donen la vida, el de qui està allà per ells i per a ells, i el dels qui, malgrat els seus límits i debilitats, tracten de viure la seva fe amb coherència.

212. En alguns llocs passa que, després d'haver provocat en els joves una intensa experiència de Déu, una trobada amb Jesús que va tocar els seus cors, després només els ofereixen trobades de "formació" on només s'aborden qüestions doctrinals i morals: sobre els mals del món actual, sobre l'Església, sobre la Doctrina Social, sobre la castedat, sobre el matrimoni, sobre el control de la natalitat i sobre altres temes. [...] **Calmem l'obsessió per transmetre un cúmul de continguts doctrinals**, i abans de res tractem de suscitar i arrelar les grans experiències que sostenen la vida cristiana.

215. Qualsevol pla de pastoral juvenil ha d'incorporar clarament mitjans i recursos diversos per ajudar els joves a créixer en la fraternitat, a viure com a germans, a ajudar-se mútuament, a crear comunitat, a servir els altres, a estar a prop dels pobres.

La pastoral de les institucions educatives

221. L'escola necessita una urgent autocrítica si veiem els resultats que deixa la pastoral de moltes d'elles, una pastoral concentrada en la instrucció religiosa que sovint és incapaç de provocar experiències de fe perdurables. A més, **hi ha alguns col·legis catòlics que semblen estar organitzats només per a la preservació.** La fòbia al canvi fa que no puguin tolerar la incertesa i es repleguin davant els perills, reals o imaginaris, que tot canvi comporta. [...] En realitat, una de les alegries més grans d'un educador es produeix quan pot veure un estudiant constituir-se a si mateix com una persona forta, integrada, protagonista i capaç de donar.

223. D'altra banda, no podem separar la formació espiritual de la formació cultural. [...] **L'estudi serveix per fer-se preguntes, per no ser anestesiats per la banalitat, per buscar sentit a la vida.**

Diferents àmbits per desenvolupaments pastorals

224. No cal menysprear els joves com si fossin incapaços d'obrir-se a propostes contemplati-

ves. Només cal trobar els estils i les modalitats adequades per ajudar-los a iniciar-se en aquesta experiència de tan alt valor.

228. En molts adolescents i joves desperta especial atracció el contacte amb la creació, i són sensibles cap a la cura de l'ambient, com passa amb els Escoltes i amb altres grups. [...] En l'esperit de sant Francesc d'Assís, són experiències que poden significar un camí per iniciar-se en **l'escola de la fraternitat universal i a l'oració contemplativa.**

Una pastoral popular juvenil

232. Especialment amb els joves que no van créixer en famílies o institucions cristianes, i estan en un camí de lenta maduració, **hem d'estimular el "bé possible"** [...] A vegades, per pretendre una pastoral juvenil asèptica, pura, marcada per idees abstractes, allunyada del món i preservar de tota màcula, convertim l'Evangeli en una oferta insípida, incomprendible, llunyana, separada de les cultures juvenils i apta només per a una *elit* juvenil cristiana que se sent diferent, però que en realitat flota en un aïllament sense vida ni fecunditat.

234. Som una Església de portes obertes. Ni tan sols cal que algú assumeixi completament tots els ensenyaments de l'Església perquè pugui participar d'alguns dels nostres espais per a joves. Només cal una actitud oberta per a tots els que tinguin el desig i la disposició de deixar-se trobar per la veritat revelada per Déu.

235. Tots els joves, sense exclusió, són al cor de Déu i, per tant, al cor de l'Església.

Sempre missioners

241. Els joves són capaços de crear noves formes de missió, en els àmbits més diversos. Per exemple, **ja que es mouen tan bé en les xarxes socials, cal convocar-los perquè les omplin de Déu, de fraternitat, de compromís.**

L'acompanyament dels adults

246. Algunes vegades, els mentors són col·locats sobre un pedestal [...]. Els mentors no haurien de portar els joves a ser seguidors passius, sinó més aviat a caminar al seu costat, deixant-los ser els protagonistes del seu propi camí. Han de respectar la llibertat que el jove

té en el seu procés de discerniment i oferir-los eines perquè ho facin bé.

CAPÍTOL VUITÈ. La vocació

249. El Concili Vaticà II ens va ajudar a renovar la consciència d'aquesta crida adreçada a cadascú: «Emparats amb tants i tants grans mitjans de salvació, tots els cristians, de qual-sevol estat i condició, són cridats pel Senyor, cadascun en el propi camí, a aquella perfecció de santedat amb què el mateix Pare és perfecte» (LG, 11).

El seu cridat a la amistat amb Ell

252. La vida que Jesús ens regala és una història d'amor, una *història de vida* que vol barrejar-se amb la nostra i fer arrels a la terra de cadascú. **Aquesta vida no és una salvació penjada "en el núvol" esperant ser descarregada**, ni una "aplicació" nova a descobrir o un exercici mental fruit de tècniques d'autosuperació. Tampoc la vida que Déu ens ofereix és un "tutorial" amb el qual aprendre l'última novetat. La salvació que Déu ens regala és *una invitació a formar part d'una història d'amor.*

El teu ser pels altres

257. En el discerniment d'una vocació és important veure si un reconeix en si mateix les capacitats necessàries per a aquest servei específic a la societat. [...] La teva vocació t'orienta a treure fora el millor de tu mateix per a la glòria de Déu i per al bé dels altres. **El tema no és només fer coses, sinó fer-les amb un sentit, amb una orientació.**

L'amor i la família

261. El veritable amor és apassionat. L'amor entre un home i una dona, quan és apassionat, et porta a donar la vida per sempre. Sempre. I a donar-la amb cos i ànima.

263. Val la pena apostar per la família i que en ella trobareu els millors estímuls per madurar i les més belles alegries per compartir. **No deixeu que us robin l'amor de debò.**

264. Us demano que sigueu revolucionaris, us demano que aneu contra corrent; si, en això **us demano que us rebel·leu contra aquesta cultura de la provisionalitat** que, en el fons, creu

que vosaltres no sou capaços d'assumir responsabilitats, creu que vosaltres no sou capaços d'estimar veritablement. Jo sí que tinc confiança en vosaltres, i per això us animo a optar pel matrimoni.

El treball

269. Prego als joves que no esperin viure sense treballar, depenent de l'ajuda d'altres. Això no és bo, perquè el treball és una necessitat, part del sentit de la vida en aquesta terra, camí de maduració, de desenvolupament humà i de realització personal.

270/271. El món del treball és un àmbit en el que els joves experimenten formes d'exclusió i marginació. [...] És una qüestió molt delicada que la política ha de considerar com un tema de primer ordre, particularment avui que la velocitat dels desenvolupaments tecnològics, juntament amb l'obsessió per reduir els costos laborals, pot portar ràpidament a substituir innumbrables llocs de treball per màquines. I es tracta d'un assumpte fonamental de la societat perquè la feina per a un jove no és senzillament una tasca orientada a aconseguir ingressos.

Vocacions a la consagració especial

275. Si alguns sacerdots no donen un bon testimoni, no per això el Senyor deixarà de cridar. Al contrari, Ell redobla l'aposta perquè no deixa de tenir cura de la seva Església estimada.

276. En el discerniment d'una vocació no cal descartar la possibilitat de consagrar-se a Déu en el sacerdoci, a la vida religiosa o en altres formes de consagració. Per què excloure? Tingues la certesa que, **si reconeixes una crida de Déu i el segueixes, això serà el que t'omplirà.**

CAPÍTOL NOVÈ. El discerniment

279. Recordo que tots, però especialment els joves, estan exposats a un *zàping* constant. És possible navegar en dos o tres pantalles simultàniament i interactuar al mateix temps en diferents escenaris virtuals. Sense la saviesa del discerniment podem convertir-nos fàcilment en titelles a mercè de les tendències del moment.

286. Vull recordar quina és la gran pregunta. Moltes vegades, en la vida, perdem temps preguntant-nos: "Però, *¿qui sóc jo?*". I tu pots pre-

guntar-te qui ets i passar tota una vida buscant qui ets. Però **pregunta't: "Per a qui sóc jo?"**. Ets per a Déu, sens dubte. Però Ell va voler que siguis també per als altres, i va posar en tu moltes qualitats, inclinacions, dons i carismes que no són per a tu, sinó per a altres.

287. Per discernir la pròpia vocació, cal reconèixer que aquesta vocació és la crida d'un amic: Jesús. Als amics, si se'ls regala alguna cosa, se'ls regala el millor.

289. Estimats joves, seré feliç veient-los córrer més ràpid que els lents i temorosos. Corrent atrets per aquest rostre tan estimat, que adorem en la Sagrada Eucaristia i reconeixem en la carn del germà sofrent. L'Esperit Sant us empeny en aquesta cursa cap endavant. L'Església necessita el vostre entusiasme, les vostres intuïcions, la vostra fe. **Ens feu falta! I quan arribeu on nosaltres encara no hem arribat, tingueu paciència per esperar-nos.**

Els joves i el món laboral

CARLES MUÑIZ

No fa gaires anys que participo a la manifestació que convoquen moviments sindicals, coincidint amb l'1 de maig. Recordo bé com, un jove que acompanyo, va explicar-me la seva alegria perquè l'havien contractat en una empresa de menjar ràpid... una alegria que jo no entenia quan continuava compartint les condicions d'aquesta feina, especialment els horaris i el sou. La vida compartida d'aquell jove va ajudar-me a prendre més consciència del món laboral, on inevitablement, molts adolescents i joves del nostre país, es veuen abocats.

L'Oscar Martínez de la Facultat Pere Tarrés-URL i la Dessirée García de Càritas Barcelona van es-

criure un article al diari *Ara*, amb el títol 'Treballar i continuar sent pobre és tendència', i deien que la baixa qualitat i l'alta temporalitat de l'ocupació, impedia a moltes persones construir o mantenir el seu projecte vital basant-se en els seus ingressos laborals; i a ningú se li escapa que una de les franges de població més afectada per aquesta realitat és la dels joves.

Al llibre del Cohèlet llegim: "Entenc que no hi ha res millor per a l'home que fruir de tot el que fa: aquesta és la seva paga! Perquè, qui li podrà fer veure què passarà després d'ell?" (Coh 3, 22). Em sembla que és quelcom que podem desitjar per a tothom: fruir d'allò que fem!

El treball és un tema constant de conversa, perquè és una part molt important a les seves vides. El treball pot definir l'ús del temps i pot determinar el que poden fer o comprar. També pot determinar la qualitat i la quantitat del temps de lleure. El treball defineix la seva identitat i és un lloc fonamental on es desenvolupen amistats i altres relacions perquè generalment no es treballa sol. També parlen de la feina com a compliment d'una funció i com una cosa que proporciona un sentit. Els permet satisfer les necessitats bàsiques; però encara més important, buscar el significat i el compliment dels seus somnis.

Per això ens cal animar als joves que no esperin viure sense treballar, dependent de l'ajuda d'altres. Això no fa bé, perquè el treball és una necessitat, part del sentit de la vida en aquesta terra, camí de maduració, de desenvolupament humà i de realització personal.

No podem oblidar com el món del treball és un àmbit on els joves experimenten formes d'exclusió i marginació. La primera i la més greu és

la desocupació juvenil. Aquesta desocupació, a més d'empobrir, retalla en els joves la capacitat de somniar i d'esperar, i els priva de la possibilitat de contribuir al desenvolupament de la societat. Sovint la precarietat ocupacional que afligeix els joves respon a l'explotació laboral per interessos econòmics.

La pastoral juvenil haurem de discernir com col·laborem en humanitzar el món del treball, treballant pel dret a un sou digne, a unes condicions laborals saludables, a una seguretat social i unes prestacions socials justes. Podem comprometre'ns a incorporar als nostres itineraris educatius l'economia social, amb les cooperatives i el comerç just. És un camí que podem recórrer junts amb la pastoral obrera de les nostres diòcesis, que a casa nostra ja fa anys que responen a la crida d'evangelitzar el món obrer.

CARLES MUÑIZ | CAPELLÀ, MEMBRE DEL SIJ I DELEGAT
DE JOVENTUT A SANT FELIU DE LLOBREGAT.

Bisbe Vadell: “L'Església està preparada pel món digital”

“Les xarxes són un gran vehicle. Som dins la cultura del tuit: ràpid i curt. Però cal també la cultura del matís i el diàleg”. Així es va expressar el bisbe auxiliar de Barcelona, **Antoni Vadell**, en el diàleg amb el vicedegà de la Facultat de Comunicació Blanquerna, **Josep Lluís Micó**, sobre religió i món digital. Per Micó, expert en entorns digitals, “la religió no es pot permetre el luxe de prescindir de la tecnologia. Ni la tecnologia pot prescindir de la religió”. L'Editorial Claret va convidar Vadell i Micó al debat ‘Déu al mòbil. Religió i món digital’ per presentar la nova aplicació per dispositius mòbils de la Missa de cada dia, coincidint amb el vint-i-cinquè aniversari de la seva publicació en paper.

Moderats per la periodista **Glòria Barrete**, el bisbe auxiliar i el vicedegà van dissecar dijous 11 d'abril, en un acte a la Fàbrica Lehmann de Barcelona, la relació entre religió i xarxes. Vadell va citar el **papa Francesc** com a referent en el món del tuit i va animar la gent gran a entrar en el món digital, indicant que la nova aplicació de la Missa de cada dia pot ser una molt bona oportunitat. A més, està convençut “que l'Església està preparada pel món digital. Hi ha moltes persones molt preparades”. Per la seva banda,

Micó va defensar la necessitat d'aquesta tecnologia, ja que "per a determinades persones no és suficient viure l'espiritualitat sense aquestes eines actuals".

Lluís Del Val, en nom de l'Editorial Claret, va explicar que "feia temps que l'editorial anava al darrere de digitalitzar els continguts de La missa de cada dia, inicialment amb la idea de reproduir el contingut estricte del llibret. Però en començar a treballar-hi es va fer evident que la digitalització permetia anar bastant més enllà".

La missa en català al mòbil

El nou aplicatiu permet seguir la missa diària des de qualsevol lloc. L'App inclou els textos litúrgics per a totes les celebracions eucarístiques del missal, tant les d'àmbit general com les que són pròpies de cada bisbat i les de les principals poblacions. Automàticament ofereix els textos que corresponen segons el calendari litúrgic i les festivitats locals més importants. L'App també proporciona comentaris sobre els textos bíblics per facilitar la preparació de les homilies o per la meditació i pregària personal de qualsevol usuari.

L'App té dues modalitats de funcionament. La versió gratuïta dona accés a les lectures de cada dia i la versió *premium*, de pagament, ofereix tots els textos litúrgics i altres textos complementaris d'elaboració pròpia, com el santoral, comentaris de l'evangeli, introduccions als diumenges i so-

lemnitats i textos per a la pregària. Aquesta subscripció té un cost anual d'uns 16 euros. També es poden fer subscripcions semestrals, trimestrals o mensuals.

El bisbe Xavier Novell participa a la Passió de Cervera fent de sant Mateu

La Passió de Cervera va comptar a la representació de diumenge 7 d'abril amb el bisbe de Solsona, **Xavier Novell**, fent d'apòstol Sant Mateu per un dia i compartint diferents escenes com la del Sant Sopar. L'obertura de la Passió de Cervera a la participació en l'espectacle va congregar diferents personalitats i autoritats del país, conformant una llista en què s'hi compten senadors, diputats, regidors, alcaldes i diferents religiosos, als que ara s'hi podrà sumar la participació del bisbe de la zona. | **PASSIÓ DE CERVERA**

Primer Tríduum Pasqual a la Sagrada Família

Dijous Sant, Divendres Sant i la vetlla pasqual s'han celebrat per primera vegada a la història dins de la basílica de la Sagrada Família. D'entrada lliure i fins a completar l'aforament previst, a la novetat s'hi afegeix la utilització d'alguns elements litúrgics dissenyats per **Antoni Gaudí** i que s'estrenaran en aquestes celebracions. Com el sagrari que l'arquitecte va dissenyar per a la cripta, on Dijous Sant s'ha fet la reserva del pa consagrat; o el Sant Crist de **Josep Llimona** que hi ha a la cripta, per Divendres Sant. Pel viacrucis s'ha aprofitat la il·luminació de la façana de la Passió. | **GLÒRIA BARRETE**

Eduard Pini, reelegit provincial de l'Escola Pia de Catalunya

Eduard Pini va ser escollit dissabte 6 d'abril com a provincial de l'Escola Pia pel proper quadrienni en el marc del 65è capítol provincial celebrat a l'Escola Pia de Sarrià. Pini renova així la responsabilitat al capdavant de la institució. L'acompanyaran en el govern **Josep Maria Canet**, com a assistent de patrimoni; **Víctor Filella**, com a assistent de persones; **Isidre Carbonell**, com a assistent d'acolliment i acompanyament social; i **Jordi Vilà**, com a assistent de laïc. | **REDACCIÓ**

Formació i Treball, de Càritas, va ajudar un miler de persones a trobar feina el 2018
Dc, 10/04/2019 | El PuntAvui

Sant Joan de Déu lidera la posada en marxa d'una xarxa social sobre malalties rares
Dc, 03/04/2019 | El PuntAvui

La Generalitat gastaria 780 milions més a l'any si totes les escoles fossin públiques
Dv, 29/03/2019 | Expansión

Prop de 700 persones fan la Marxa del Pelegrí
Dm, 02/04/2019 | Regió 7

Acaba el rodatge de la pel·lícula per a televisió 'L'enigma Verdager', coproduïda per TV3
Dg, 07/04/2019 | CCMA

Soto del Real veta la revista "Catalunya Religió" als presos
Dv, 22/03/2019 | El Nacional

"Volem bisbes formats en la tradició catalana, la Tarraconense"
Ds, 06/04/2019 | El PuntAvui

Arquebisbe Pujol: "Demano perdó si les meves paraules han ofès a algú"
Dl, 08/04/2019 | Diari de Tarragona

Obra Blanquerna
@ObraBlanquerna

"Si hi ha foscor, no et queixis, encén una espelma". El missatge que ens deixa avui Amín Egea, de la Comunitat Bahà'i de #Barcelona en aquesta nova edició del #Teetapes

Alers religiosos i 9 més

22:03 · 25 març 19 · Twitter for iPhone

Escoles FEDAC
@EscolesFEDAC

Joves Preamiadors/es FEDAC jornada de formació: "com transmetre el missatge cristià a través de la música!" #avuixdema #xerpa #passioxeducar

18:30 · 30 març 19 · Twitter for iPhone

La Salle Catalunya
@LaSalleCat

En marxa la V AMEL del Sector Catalunya! Dos dies per endavant que ens ajudaran a traçar el camí dels pròxims anys! #VAMELCat #SomLaSalle #MiraMésEnlilà

9:56 · 04 abr 19 · Twitter for Android

Vedruna Catalunya Ed
@VedrunaCat

Signem conveni de col·laboració amb Obra Social La Caixa @FundlaCaixaCAT . Jaume Masana , director territorial de CaixaBank i Montserrat Espinalt, presidenta de la Fundació Educativa @VedrunaCat , Sumem sinergies en bé de l'educació . #intensament #escolacompromesa

13:44 · 04 abr 19 · Twitter for Android

JP
@JusticiaI Pau

Presentació de l'informe final #ConflictMinerals. Analitzem l'impacte del sector de la mineria artesanal a Lubero (Kivu Nord #RDC) i les mesures d'acompanyament que ha de desenvolupar la UE en el marc de la normativa europea sobre minerals de conflicte aprovada l'any 2017

Justice et Paix i 8 més

16:21 · 28 març 19 · Twitter Web Client

Maristes Catalunya
@MaristesCat

"Trencar el silenci: deu rostres, deu veus". Deu testimonis que són la veu de milers de persones que treballen a tot el món per la #prevenció i la #protecció dels #dretsdelesinfants a les obres educatives #maristes. @immaamadeog @Jordimart @defensorascg @LibreriaClaret

19:18 · 09 abr 19 · Twitter for Android

CPL
@CPLeditorial

Mons. Piero Marini ens parla de la reforma de la litúrgia papal segons el #ConciliVaticàII i els seus nous rituals. El respecte a l'esperit del Concili en relació a la litúrgia requereix saber rellegir constantment el que és nou ocult en el tresor de la tradició #MemorialPereTena

Jaume Pujol i 7 més

17:39 · 20 març 19 · Twitter for Android

Migra Studium
@MigraStudium

Compartim experiències d'acollida i #hospitalitat a l'assemblea @JRSEurope #hospitalaris @jesuitedscat

Serga Rabim i 6 més

9:32 · 12 abr 19 · Twitter for Android

Papa Francesc
@PapaFrancesc

@Pontifex: "Si abandonem la llei de l'amor, triomfa la llei del més fort sobre el més dèbil"

18:38 · 21 març 19 · Twitter for iPhone

Escolania Montserrat
@EscolaniaMoot

Hem fet uns dies de convivència i d'intercanvi amb l'Escolania de Ciutadella. Ahir vam cantar conjuntament el motet de després de Vespres, i avui ens hem escoltat mútuament durant la Salve del migdia. Ha estat una gran experiència!

18:51 · 01 març 19 · Twitter for iPad

Sant Joan de Déu
@SJBarcelona_es

El @SJBarcelona_es opera a una nina de un tumor de más de 5 cms en la zona craneal intraocular. La lesión estaba vascularizada y ponía en riesgo su vida. El tratamiento se ha planificado en la Unidad #3D. bit.ly/2UDCoWl

13:57 · 11 abr 19 · Postoron App

Unió de Religiosos de Catalunya
@ReligiososCat

Felicitem al nou president de la URC! → el caputxí fra Eduard Rey, escollit pels religiosos i religioses de Catalunya,

13:10 · 20 març 19 des de Barcelona, Espanya · Twitter for Android

CATALUNYA RELIGIÓ

Tota l'actualitat a www.catalunyareligio.cat | Edició mensual impresa de distribució gratuïta.

Director: Jordi Llisterrí i Boix. **Edició paper:** Laura Mor. **Redacció:** Glòria Barrete i Laura Mor. **Col·laboradors:** Eloi Aran, Ramon Bassas, David Casals, Lucía Montobbio, Alba Sabaté. **Adreça:** Carrer Nàpols 346, 2n E. 08025 Barcelona. **Telèfon:** 674050748. **Correu-e:** info@catalunyareligio.cat **Publicitat:** comunicacio@animaset.cat

Catalunya Religió és una iniciativa de la Fundació Catalunya Religió. **Patronat:** Eduard Ibañez (president), Míriam Díez (vicepresidenta), Carles Armengol, Ignasi Garcia i Clavel, Núria Iceta, Manuel Manonelles, Anna Vilà.

AMB EL PATROCINI DE

ENTITATS COL·LABORADORES

